

Ayuba citaaboo

Citaaboo fahamandiroo

Ayuba citaaboo, Ayuba kanj ti boro šerrante laadirante kissaa no a g'a filla. Amma Irkoy yadda bone beeriyar ma kanj a ga. Ayuba cere hinza kaa a do, i na jirbi iyye tee i mana hin ka šelanj a se binemarayyan maaganda. Woo banda ga, Ayuba na šennoo zaa ka šelanj hayaa kanj duu nga ga, a nimsi nda haya kanj se nga huru adujjya ra.

Citaaboo jere beeroo kul si šelanj kala boyraa kanj huru Ayuba nda nga cere hinzaa game kanj ti Elifaz, nda Bildad, nda Sofar. Elifaz ga šelanj, Ayuba g'a zaabi. Bildad ga šelanj, Ayuba g'a zaabi. Sofar ga šelanj, Ayuba g'a zaabi. I baa ngi ma Ayuba hakiikandi kanj boro kul si zarabi nda man'ti ifutu no a n'a tee. I nee kanj Ayuba ga zarabi, zama a nka goy futu tee. Amma Ayuba ga bayrandi kanj nga ga henan.

Citaaboo ra, takaa kul kanj nda Ayuba zarabi, a torro, amma woo kul ra, Ayuba mana zunubu tee.

Woo banda ga, boro tana ga šelanj kanj se i ga nee Elihu, a gay a ga šelanj. A bayrandi kanj Irkoy ga boro foo kul bana ka sawa nda nga teegoyoo. A nee kanj a ga tee waati ra boro šerrante ma zarabi, zama Irkoy ga nga tamey sii, a g'i jarraba, k'i aladabu.

Citaaboo benantaa ra, Irkoy ga Ayuba zaabi. Irkoy na Ayuba noo cimi nga cerey ga. Irkoy n'a noo hayey kul kanj dere a se cine beeriyar kanj ti: gaaham baani, nda ize, nda alman.

Ayuba diray taka henna

1 ¹ Aru foo cindi Utus ganda ra kanj maapoo ti Ayuba. Aroo woo man'ti kala boro kanj ga laadir a ga šerre, a ga hunbur Irkoy, a ga nga boŋ moorandi ifutu. ² A goo nda iz'aru iyye nda ize woy hinza. ³ A goo nda adabba kur, alman buuna boŋ zenber iyye (7.000), nda yoo zenber hinza (3.000), nda haw hinka-hinka kobsi zangu guu (500), nda farka woy zangu guu (500), nda tam boobo. Borey kul kanj goo waynahunay here aroo woo goo nda beeray ka bisa i kul.

⁴ Iz'arey ga cere marga ka hoyandi cere do affoo-foo, i ga ngi woyme hinzaa cee i ma kaa ka ŋaa ka haŋ ngi bande. ⁵ Waati kanj hoyandey zaarey bisa, Ayuba ga nga zankey cee kate k'i henanandi. A mma tun subbaahi biya ka *sargari kukurante kaa ngi affoo kul se, zama a mma nee nga boŋ se kanj a ga hin ka tee kanj nga izey na zunubu tee ngi biney ra ka albarka tee Irkoy se. Takaa woo no Ayuba g'a tee waati kul.

Ayuba siiyan jinaa

⁶ Han foo Irkoy iz'arey kaa Abadantaa do margari ra, Šaytan mo huru i ra ka kaa margaroo ra. ⁷ Abadantaa nee Šaytan se: «Man ra ni hun?» Šaytan na Abadantaa zaabi ka nee: «Ya nka koy laboo windi ka yaara.» ⁸ Abadantaa nee Šaytan se: «Ni dii ay tamoo Ayuba wala? Nga cine sii laboo ga, aru no kanj ga laadir a ga šerre. A ga hunbur Irkoy, a ga nga boŋ moorandi ifutu.» ⁹ Šaytan na Abadantaa zaabi ka nee: «Yaada se Ayuba ga hunbur Irkoy wala?» ¹⁰ Man'ti ni no ka nga, nda nga hugoo borey, nda haya kul kanj goo maapoo ga kali k'i sutura wala? N'na albarka daŋ nga kabe goyoo ra, nga almaney goo ganda kul ra. ¹¹ Ay g'a wiri ni ga, ni kaboo too a do, ma tuku haya kul kanj ti nga wane ga, sohō da a ga ni wow kaaray.» ¹² Abadantaa nee Šaytan se: «Aywa, ay na ni noo hinay haya kul kanj ti nga wane ga, amma ni kaboo masi tuku nga hunday ga.» Woo ga, Šaytan hun Abadantaa do.

¹³Han foo, kaŋ Ayuba iz'arey nda nga ize woyey goo ma ŋaa i ga *alaneb hari mooro haŋ ŋgi armyey kul ibeeroo do, ¹⁴boro foo kate alhabar Ayuba se ka nee a se: «Hawey mma goo ma beeri, farkey goo ma kur jerey ga, ¹⁵Šeba gandaa boroyaŋ kaa ka kaŋ i ga, i na adabbawey dii ka koy nda ey, i na tamey wii nda takuba. Agay hinne no ka yena ka kaa ka alhabaroo har ma ne.»

¹⁶A mma goo ma šelaŋ da kaŋ boro tana kaa ka nee: «Irkoy nuune kaŋ ka hun beenaa ra, a na almaney nda tamey ton k'i wii. Agay hinne no ka yena ka kaa ka alhabaroo har ma ne.»

¹⁷A mma goo ma šelaŋ da kaŋ boro tana kaa ka nee: «Kalde boroyaŋ kaŋ marga ka tee kanandi hinza, i kaŋ yoowey ga k'i kom, i na tamey wii nda takuba. Agay hinne no ka yena ka kaa ka alhabaroo har ma ne.»

¹⁸A mma goo ma šelaŋ da kaŋ boro tana kaa ka nee: «Ni iz'arey nda ni ize woyey mma ŋaa, i ga *alaneb hari mooro haŋ ŋgi armyey kul ibeeroo do, ¹⁹kaŋ hew beeri kaa ka hun saajoo se banda, a na hugoo kanje taacaa kar, a kaŋ soogey boŋ, i buu. Agay hinne no ka yena ka kaa ka alhabaroo har ma ne.»

²⁰Woo ga, Ayuba tun nga boŋ ga, a na nga burmusoo kottu, a na nga boŋoo cebu, woo banda ga, a kaŋ laboo ra ka sujudu, ²¹a nee: «Gaa koonu nda ay fatta ay ŋaa gundoo ra, ay gaa koonu nda ay ga koy. Abadantaa ka noo, Abadantaa ka taa, albarka ma bara Abadantaa maŋŋoo ga!»

²²Woo kul ra, Ayuba mana zunubu tee, a mana haya laala kul har Irkoy se.

Ayuba siiyan hinkantoo

2¹ Han foo Irkoy iz'arey kaa Abadantaa do margari ra, Šaytan mo huru i ra ka kaa margaroo ra Abadantaa do. ²Abadantaa nee Šaytan se: «Man ra ni hun?» Šaytan na Abadantaa zaabi ka nee: «Ya nka koy laboo windi ka yaara.» ³Abadantaa nee Šaytan se: «Ni dii ay tamoo Ayuba wala? Nga cine sii laboo ga, aru no kaŋ ga laadir a ga šerre. A ga hunbur Irkoy, a ga nga boŋ moorandi ifutu. A cindi nga laadirtaraa ga, nga no n'g'ay tusa y'a halaci bila addalil.» ⁴Šaytan na Abadantaa zaabi ka nee: «Kuuru no ma kuuru bana! Haya kul kaŋ goo adamize se a g'a noo hala nga hundoo ma cindi nga ra. ⁵Amma ay g'a wiri ni ga, ni kaboo taŋ ka tuku nga birey nda nga hamoo ga, sohō da a ga ni wow kaaray!» ⁶Abadantaa nee Šaytan se: «Aywa, ay na ni noo hinay a ga, amma masi too hundoo do.»

⁷Woo ga, Šaytan hun Abadantaa do. A na Ayuba kar nda gaaham futta laalayan kaŋ fatta kunturoo kul ga, k'a dii za ceetaamey ga hala bonggaasoo ga. ⁸Ayuba na canbu kayra zaa ka koy goro boosu ra ka nga boŋ žiiri nda canboo.

⁹Ayuba wandoo nee a se: «Ni goo ni laadirtaraa ga hala hō! Irkoy wow ma buu!»

¹⁰Amma Ayuba nee: «N'ga šelaŋ sanda boro saama! Ir ga duu gomni Irkoy do, nga no ir si duu a do ifutu?» Woo kul ra, zunubu mana hun Ayuba deenoo ga.

Ayuba cere hinzaa kaa a do

¹¹Ayuba cere aru hinza maa bonaa kul kaŋ duu a, affoo kul hun nga do ka kaa: Elifaz kaŋ ga hun Temaŋ koyraa ra, nda Bildad kaŋ ga hun Šuwa koyraa ra, nda Sofar kaŋ ga hun Naama koyraa ra. I waafaku ka koy a do ka ngi binemaraa cebe a se, ka binoo daŋ. ¹²I goo nongu mooro ra kaŋ i na ngi boŋey jer ka Ayuba honnay, i man'a bay, i hēe ka mundi doori. I na ngi burmusey kottu, i na labu zaa k'a warra beene ngi boŋey boŋ. ¹³I goro Ayuba bande laboo ra ka zaari iyye nda cijin iyye tee, boro kul mana ba kalima foo har a se, zama i ga dii takaa kaŋ nda a ga hanse ka maray.

Ayuba na nga hayandiroo hanoo danga

3¹ Woo banda ga, Ayuba na šennoo zaa ka nga hayandiroo hanoo danga. ² Ayuba na šennoo zaa ka nee:

³ «Zaaroo ma halaci kaŋ ra ay hayandi,
cijinoo ma halaci kaŋ ra i nee: ‹Zankaaru gunde zandi!›

⁴ Hanoo din ma tee kubay!

Irkoy kaŋ goo beenaa ra masi fuuni a ga!

Gaay masi dii a ra!

⁵ Kubay biboo nda buuyan biyoo m'a tee nga wane,
duula ma bara a boŋ k'a daabu,
zaaroo ma tee kubay k'a hunburandi!

⁶ Kubaa ma koy nda cijinoo din!
Yala a masi jaali jiiroo zaarey jerey bande,
yala a masi kabandi handey zaarey ra!

⁷ Nhuu, cijinoo din ma tee cijin gun,
yala jaali hoolo masi teendi a ra!

⁸ Yala zaarey dangakey m'a danga,
ngi kaŋ ga soolu ka hari *dragonoo tunandi!

⁹ Yala nga alfazaroo handarawey ma tee kubay!

Yala a ma gaay tammahā, amma a si kaa!

Yala a masi dii moo booyan!

¹⁰ Zama a mana gundoo daabu kaŋ ra ay hun,
hala ya si dii bonaa woo.

¹¹ Macin se ya na buu ay jaan gundoo ra?

Macin se ay hundoo mana hun waatoo kaŋ ay ga fatta gundoo ra?

¹² Macin se kanjejan duwandi k'ay zaa
macin se fafayan duwandi k'ay naanandi?

¹³ Nda man'ti woo, hō gar ay kani, ay ga lakkalkanay,
ay ga jirbi, ay ga hunanzam,

¹⁴ agay, nda kokoyey, nda aduŋna hoyraykey
kaŋjan ga cinari kayranteyan cin taaga ngi boŋ se,

¹⁵ nda boŋkoyney kaŋjan goo nda wura,
de mo i ga ngi hugey too nda nzorfu kaaray.

¹⁶ Wala ya tee boro kaŋ si bara
sanda zanka kaŋ mana hayandi nda hundi kaŋ goo laboo cire,
sanda zanka kaŋ mana bay ka dii gaayoo.

¹⁷ No din ra boro laala ga fay nda boro farandiyan,
no din ra borey ga hunanzam kaŋ fara i sii nda gaabi.

¹⁸ Kasa-izey kul goo lakkalkanay ra,
i si yee ka maa ngi torrokaa jindoo.

¹⁹ Boro beerey nda ikaccey goo no din,
baŋnaa feeri ka hun nga koyoo hinoo cire.

²⁰ Macin se Irkoy ga naŋ boro zarabante ma hayandi?

Macin se a ga naŋ boro kaŋ ga dor ma huru aduŋna ra?

²¹ I ga buuyan batu, amma a si kaa,
i g'a ceeci ka bisa alman.

²² I ga jaali ka yafarhā
nda a gar i nka huru saaraa ra!

²³ Macin se boro kaŋ si bay nongu kaŋ ra a ga koy,
Irkoy g'a šiita nongu kul here?

²⁴ Ay gurzugaa huru ay ŋaayanoo dogoo ra,
ay kaatoo ga doo sanda hari.

²⁵ Hayaa kaŋ ay ga hanse ka hunbur a, nga no ma duu agay,
hayaa kaŋ se ay jijiri no ma duu agay.

²⁶ Lakkalkanay, nda alaafiya, nda hunanzamay sii ya ne,
zarabiyani no m'ay zaa ka kay.»

Elifaz na šennoo zaa

- 4¹ Elifaz kaŋ ti Temaŋ bora a na šennoo zaa ka nee:
² «Nda boro ceeci ka šelaŋ, a ga ni dor wala?
 Amma may no ma hin ka goro a mana šelaŋ?
³ N'na boro boobo hoyray,
 n'na kabey kaŋ fara noo gaabi,
⁴ Ni šenney na boro kaŋ ga baa ka kaŋ kayandi,
 n'na kanjey kaŋ taabu noo gaabi.
⁵ Sohō kaŋ a too ni do n'ga binehunay.
 Sohō kaŋ woo tuku ni ga, n'ga zalba!
⁶ Ni Irkoy hunburaa si tee ni naanaa wala?
 Ni laadirtaraa si tee ni naataa wala?
⁷ Ay g'a wiri ni ga, ma hongu,
 may ti bora a kaŋ ga henan kaŋ halaci?
 Wala boro šerranteyaŋ kaŋyaŋ dere?
⁸ Woo kaŋ ay dii a man'ti kala
 borey kaŋ ga ifutu beeri ka bone say,
 i ga ngi heгаа tee.
⁹ Irkoy hunsaroo g'i tuusu,
 nga futaa hewoo g'i halaci.
¹⁰ A ga ganjihaylaa nda ganjihoogaa kaatoo benandi,
 a ga ganjihayla-izoo hijey kayri.
¹¹ Ŋaayan jaŋay ga ganjihayla wii,
 ganjihayla woyoo hayroo ga say.
¹² Šenni ciinayandi ya ne,
 ay haŋaa maa ciinaa.
¹³ Waati kaŋ cijin here lakkal jaamirey ra
 bangandirey ga teendi,
 waati kaŋ ra jirbi koma duu adamizey,
¹⁴ waatoo din hunburay nda jijiriyani duu agay,
 ay birey kul ka jijiri.
¹⁵ Hew bisa ay ndumoo jine,
 ay gaahamoo himbirey kay.
¹⁶ Boro foo goo no,
 ay si nga alhaaloo bay,
 kunturu goo ay moŋey cire.
 Ay maa jinde baana kaŋ ga nee:
¹⁷ «Adamize ga hin ka šerre ka bisa Irkoy wala?
 Boro ga hin ka henan ka bisa bora a kaŋ n'a tee wala?
¹⁸ Nda Irkoy si naanay nga tamey,
 nda a ga dii laybuyaŋ nga almalaykey ra,
¹⁹ soko borey kaŋ goo labu huguyaŋ ra,
 ngi kaŋ ngi asaasey sii kala labutaasi ra.
 I ga mottandi sanda dusu.
²⁰ Za subbaahi hala cijinoo ra i g'i tee hamni,
 i ga dere hala abada, boro kul si bay i ga.
²¹ Ngi tendaa karfoo dunbu,
 i ga buu i sii nda lakkal.»»

- 5**¹ «Aywa, kaati ka ciya!
 Boro goo no kaŋ ga tuuru ma ne wala?
 Boro henanantey ra, affoo se n'ga ŧelanŋ?
² Zama binetunay ga saama wii,
 canseyan no ma lakkal jaŋante wii.
³ Ay dii saamaa goro ka boori,
 amma dogoo din da ay na nga gorodogoo danga. Ay nee:
⁴ Yala nga izey ma jaŋ faabayan kul!
 Yala i ma motti koyraa mijoo^a ga,
 de mo boro kul mas'i faaba!
⁵ Yala heraykoyni ma nga hegaa gon,
 a m'a zaa hala karjey ga!
 Yala nga almanoo ma kaŋ kumsay ra^b!
⁶ Bone si hun labutaasoo ra,
 farayan si bagu laboo cire.
⁷ Adamize mana hayandi kala farayan se,
 sanda takaa kaŋ nda nuune ga sar.
⁸ Nda a gar agay ti ni, ay ga Irkoy ceeci,
 Irkoy ga ay g'ay misoo hēe.
⁹ A ga haya beeriyaŋ tee kaŋ si fahamandi,
 a ga kayfiyaŋ tee kaŋ si kabandi.
¹⁰ A ga ncirŋi taŋ laboo ga,
 a ga hari sanba faarey ra.
¹¹ A ga borey jer kaŋ goo ganda,
 borey kaŋ biney hasara no ma hallasi.
¹² A ga boro anniya futawey hasara,
 kabey si hin ka teegoy boryo tee.
¹³ A ga lakkalkoyney dii nda ngi boŋ carmaa,
 boro ŧiirantey hoyraa ga cahā ka hasara.
¹⁴ I ga sawa nda kubay zaari kaaray ra,
 i ga dadaba zaarikay ni mma nee kaŋ cijinoo no.
¹⁵ Amma a ga talkaa hallasi takuba ra kaŋ ga hun mijey ra,
 nda gaabikoynoo kaboo ra.
¹⁶ Naata goo jaŋante se,
 ŧerretaray jaŋay mijoo ga daaba.
¹⁷ Woo ga, bora a duu gomni kaŋ Irkoy ga aladabu,
 masi Hini-kul-koyoo hoyraa fur!
¹⁸ Nga no ma boro maray, a g'a safar.
 A ga kara, kabey ga kate baani.
¹⁹ Zarabiyaŋ ga hin ka duu ni cee iddu, amma a ga ni hallasi,
 cee iyye bonaa si duu ni.
²⁰ Heray waati, a ga ni hallasi buuyan ra,
 wongu waati, a ga ni hallasi takuba ra.
²¹ N'ga hallasi maahasaraw ra,
 bone waati, n'si hunbur.
²² N'ga haaru bone nda heray waati ra,
 n'si hunbur ganjihoogawey.
²³ Amaana ga huru ni nda faarey tondey game,

^a5.4 Alhukumoo 21.19–21; Rutti 4.1–11; Yaasawey 22.22.

^b5.5 Yala nga almanoo ma kaŋ kumsay ra, Ebere ŧenni ra, almaganaa faa ti Boro wahanteyay ma nga almanoo taa, affaa ti Jawkoyni ma nga almanoo gon.

alaafiya goo ni nda ganjihoogawey game.

²⁴ N'ga dii baani ni gorodogoo ra,
n'ga dii ni dogoo, haya kul si ni kuma.

²⁵ N'ga dii ni hayrey kaŋ ga boobo,
ni izey ga boobo sanda laboo suboo.

²⁶ Žeenay banda ga, n'ga huru *saaraa ra,
sanda waati kaŋ i ga jeeney hurandi.

²⁷ Nga ne, ir ceeci ka hayey wey guna.
Harajer i se, ma duu i ra nafaw!»

Ayuba na Elifaz zaabi

- 6¹ Ayuba zaabi ka nee:
² «He, nda a gar ay binemaraa mma hin ka neešandi,
 nda a gar ay albalaawoo mma hin ka huru neeši jinay ra,
³ n'ga gar kaŋ a tiŋ nda teekoo labutaasoo,
 woo se ay šenney si ben.
⁴ Zama Hini-kul-koyoo biraw-izey n'ay hay,
 ay hundoo ga ngi naajoo haŋ,
 Irkoy gaabi hunburantey kaa ay ga.
⁵ Ganjifarka ga hēe, ka gar a goo dumari firzoo game?
 Haw ga booro, ka gar nga suboo goo a jine?
⁶ Boro ga ŋaayan tara ŋaa bila ciiri?
 Tenbe goo guuri baali kaaraa ra?
⁷ Hayaa kaŋ ay si bag'a,
 nga ka tee ay ŋaahayaa, ba nda a si boori!
⁸ He! Nda ay ŋaarayroo nka yakubar,
 nda a gar Irkoy nk'ay naataa too!
⁹ Nda Irkoy ga kayandi k'ay motti,
 a ma nga kaboo šerre ka tuku ay ga k'ay benandi!
¹⁰ Woo ra ay ga duu bineyaynay,
 ay ga sar nda jaali, ba nda ay ga dor nda nongoo kul here,
 zama ya na Boro Henanantaa šenney yankar.
¹¹ Man ay gaaboo hala ya batu?
 Macin no ay hunaroo benantaa ga tiya hala ya suuri?
¹² Ay gaaboo, tondi gaabi no wala?
 Ay gaahamoo, alhan no wala?
¹³ Ya mma bara nda gaakasine wala?
 Faabari mma bara ya ne koyne wala?
¹⁴ Boro kaŋ zarabi ga hima ka duu nga ceroo borohennataraa,
 ba nda a nka fay nda Hini-kul-koyoo hunburaa.^c
¹⁵ Ay armey n'ay zanba sanda gooru,
 sanda gooru kaŋ kogu.
¹⁶ Ngi harey ga jaami nda garey,
 garoo ga haroo boobandi.
¹⁷ Amma konnoo waati i ga kogu,
 konnoo g'i kogandi ngi dogey ra.
¹⁸ Yoowey šetteyaŋ ga ngi fondaa naŋ,
 i ga žigi saajoo ra ka dere.
¹⁹ Tema gandaa yoowey šettewey na ngi mopey kanji i ga,
 Šeba gandaa naarumaykey ga tammahā i ga.
²⁰ Amma i haw kaŋ i naanay ey,
 waatoo kaŋ i too kate, biney hasara.
²¹ Woo ti haya kaŋ war ga tiya ya ne sohō,
 war dii bonaa, war hunbur!
²² Ya nka nee kaŋ war ma zaa war almanoo ra
 k'a noo ya ne wala?
²³ Ya nka nee kaŋ war m'ay kaa torrokaa kaboo ra,

^c6.14 Boro kaŋ zarabi ga hima ka duu nga ceroo borohennataraa, ba nda a nka fay nda Hini-kul-koyoo hunburaa, Ebere šenni ra, almaganaa faa ti Boro kaŋ si borohennataray cebe nga ceroo se, a nka fay nda Hini-kul-koyoo hunburaa.

k'ay kaa ay boro binekogawey kabey ra wala?

²⁴ Wa war lakkaloo har ya ne, ay ga dangay,
wa hayaa fahamandi ya ne kaŋ ra ay firka!

²⁵ Šenni šerrantey si boro kul maray!

Macin nda war šenney ga hima?

²⁶ Ay šenney ga war ga šelaŋ,
boro kaŋ tammahāa hun šenney wala?

²⁷ War ga yadda ka *alkurra kar alyatim ga,
war ga war ceroo neere!

²⁸ Sohō, agay no war m'ay tenje k'ay guna!

Ya mma taari war se wala?

²⁹ Ay g'a wiri war ga, wa yee kate banda,
war masi šerretaray jaŋay tee,
wa yee kate, ay laadirtaraa goo no hala sohō.

³⁰ Šerretaray jaŋay goo ay deenoo ga wala?

Ay mijoo nka si hin ka ifutu bay?»

- 7¹ «Wongu-izetaray man'ti adamize wane laboo ga wala?
 Nga hunaroo man'ti kala sanda goykaw kaŋ ga banandi wala?
- ²Takaa kaŋ nda baŋŋa ga kunfa bii se,
 takaa kaŋ nda goykaw ga nga banaa batu,
- ³takaa din da ay na handuyay binemarayyan tee,
 ay bagaa ti jirbiyaŋ torro.
- ⁴Waati kaŋ ay ga kani, ay ga nee:
 «Waati foo no ay ga tun?»
- Cijinoo ga kuu,
 ay ga bere-bere hala alfazar.
- ⁵Nooni goo ay gaahamoo ga sanda darbay,
 futta koga goo a ga kaŋ ga hima nda labu.
 Ay kuuroo ga kottu-kottu, a ga hinni tee.
- ⁶Ay zaarey ga cahā nda maale gonboo,
 i ga ben bila naata.
- ⁷Hongu kaŋ ay hunaroo man'ti kala hunsar,
 ay moŋey si dii gomni koyne.
- ⁸Moŋoo kaŋ ga dii agay si dii agay koyne,
 ni moŋey g'ay ceeci, amma ay si bara.
- ⁹Duulaa ga menne, a koy,
 takaa din da boro kaŋ zunbu alaahara si willi kate koyne.
- ¹⁰A si yee koyne ka kaa nga do,
 nongoo kaŋ ra a cindi ka goro s'a bay koyne.
- ¹¹Woo maaganda se ay si dangay,
 ay binemaraa ra ay ga ŋelaŋ,
 ay dooraa ra ay g'ay hottayyanoo cebe.
- ¹²Teeko ti agay wala teekoo adabba laala,
 kaŋ se n'ga lakkalkawyaŋ gorandi ay ga?
- ¹³Nda ay nee kaŋ ay daaroo g'ay binoo yaynandi,
 ay kanihayaa g'ay dooraa benandi,
- ¹⁴waatoo din no n'g'ay hunburandi nda handiriyaŋ,
 n'g'ay binoo dunbu nda bangayyaŋ.
- ¹⁵Ay baa a ma kootandi,
 buuyan baa ya ne birey wey!
- ¹⁶Ay tun a ga, ay si huna hala abada.
 Ay naŋ, ay zaarey man'ti kala dullu.
- ¹⁷Macin ti adamize,
 hala ma hanse k'a guna,
 hala ma miile a ga,
- ¹⁸hala ma huga nda a zaari kul,
 hala m'a sii waati kul?
- ¹⁹Hala waati foo no n'ga ni moŋey kaa ay ga?
 N's'ay naŋ y'ay tufaa gon wala?
- ²⁰Nda zunubu no ay n'a tee,
 macin no ay n'a tee ma ne, adamizey hawgaykaa?
 Macin se agay no n'n'ay guna k'ay dii?
 Ya nka tee ma ne jeraw wala?
- ²¹Macin se n's'ay toŋnaa yaafa ya ne,
 k'ay layboo naŋ ya ne?
 Zama sohō, ay ga koy kani laboo cire,
 n'g'ay ceeci, amma ay sii no.»

Bildad na šennoo zaa

- 8¹ Bildad, Šuwa bora a na šennoo zaa ka nee:
² «Hala waati foo no n'ga fay nda šenney wey dumey,
 hala waati foo no ni mijoo ga fay nda šenni yaada?
³ Irkoy ga ciiti barmay wala?
 Hini-kul-koyoo ga šerretaray barmay wala?
⁴ Nda ni izey nka zunubu tee a ga,
 a n'i banandi ngi alhakoo.
⁵ Amma ni, nda n'ga Irkoy ceeci,
 nda n'ga Hini-kul-koyoo ŋaaray,
⁶ nda taali kul sii ni ga, n'ga henan,
 a si gay a mana ŋeli ni ga
 ka ni noo gorodogoo kaŋ nda n'ga hima.
⁷ Ni cee jinaa takaa ga tee haya kaccu
 ni kokoroo takaa se.
⁸ Ay g'a wiri ni ga,
 zamanoo kaŋ bisa borey hāa,
 goyey kaŋ ni baabey n'i tee guna.
⁹ Zama ir hayandi a mana gay,
 ir si haya kul bay,
 aduŋŋa ra, ir zaarey man'ti kala tuuri bii.
¹⁰ Ngi, i si ni cawandi wala? I g'a har ma ne,
 i ga šenniyan kaa ngi lakkaley ra ka nee:
¹¹ «Kakaaru ga zay bila batakara bangu wala?
 Burgu ga zay bila hari wala?
¹² Waati kaŋ a ga boosu, bila nda a ma dunbandi,
 a ga cahā ka kogu ka bisa subey kul.»
¹³ Woo no ma tee borey kul ga kaŋ ga dirŋa Irkoy,
 boro kaŋ si hunbur Irkoy naataa ga dere.
¹⁴ Hayaa kaŋ ga a ga felle ga say,
 a ga hima nda tataaru hugu ga nga naanaa goo.
¹⁵ A ga dee nga hugoo ga, amma a si kay,
 a ga ciddim a ga, amma a sii nda gaabi.
¹⁶ A ga hima nda tuuri kaŋ ga too nda hari waynaa cire,
 a ga nga kabey feeri saddināa ra,
¹⁷ nga linjey ga miti hala tondey ra,
 a ga huru hala tondey kunehere.
¹⁸ Nda a dogandi ka hun nga dogoo ra,
 nga dogoo g'a yankar ka nee: «Ya na bay ka dii ni!»
¹⁹ Woo no ma tee borey kokoroo gomnoo,
 dumari tanayan ga tun dogey ra.
²⁰ Abada, Irkoy si boro laadirante fur,
 a si goy futu teekey faaba.
²¹ Ne nda kayna a ga ni mijoo too nda haaray,
 a ga ni meetuwey ŋalandi.
²² Ni konnaykey ga too nda haawi,
 boro laaley gorodogey ga dere.»

Ayuba na Bildad zaabi

- 9¹ Ayuba zaabi ka nee:
² «Cimi no, ay ga bay kaŋ takaa woo da no,
 taka foo nda boro ga hin ka tee šerrante Irkoy jine?
³ Boro kaŋ ga ciiti Irkoy bande,
 ba nda a n'a cee, cee zenber (1.000) foo,
 a si tuuru a se ba cee foo^d.
⁴ Lakkalkoyni no, nga gaaboo ga saha,
 may no m'a gande,
 a ma fatta nda baani?
⁵ Nga kaŋ ga tondi hondey kaa dogey ra bila nda i ma bay,
 nga futuroo ra a g'i gum.
⁶ A ga laboo zinji-zinji nga asaasoo ga,
 nga ganjey jijiri.
⁷ A ga šelaŋ waynaa se, waynaa si fatta,
 a ga tammaasa daŋ handarawey ga.
⁸ Nga hinne no ma beenaa daaru,
 a ga dira teekoo bondawey ga.
⁹ Nga no ka hawsa handarawey tee,
 nda kaydiyaa waati handarawey,
 nda konnoo waati handarawey,
 nda gurma handarawey.
¹⁰ A ga haya beeriyaŋ tee kaŋ si fahamandi,
 a ga kayfiyaŋ tee kaŋ si kabandi.
¹¹ A ga bisa ay jere, ay si dii a,
 a menne, ya na bay.
¹² May no ma hin ka haya taa kaŋ a n'a dii?
 May no ma nee a se: «Macin no n'g'a tee?»
¹³ Irkoy si nga boŋ futuroo gagay,
 teekoo adabba laalawey^e ga hima ka ngi boŋ yeeti ganda a jine.
¹⁴ De agay, taka foo nda ay ga hin ka tuuru a se?
 Šenni foo no ay g'a suuba ka tuuru a se?
¹⁵ Ba nda ay tee šerrante
 ay si hin k'a zaabi.
 Ay ga hima k'ay ciitika suurandi.
¹⁶ Nda ay n'a cee, a tuuru ya ne,
 ay mana hongu wala a ga haŋajer ay šennoo se,
¹⁷ nga kaŋ ga burbusu k'ay motti bila addalil,
 bila addalil a ga tonton ay dorey ga,
¹⁸ a si naŋ ya hunsar,
 takaa kaŋ nda a g'ay too nda hottayyaŋ.
¹⁹ Nda gaabi no, nga ti hinoo.
 Nda ciiti no, a ga nee: «May no ma kay ya ne?»
²⁰ Ba nda ya mma šerre, ay mijoo g'ay zukandi,
 ba nda ay ga laadir, ay mijoo ga nee kaŋ ay toŋe.
²¹ Ay ga laadir wala? Ay si huga nda ay boŋ.
 Ay konna ay hunayanoo.
²² Woo kul, ay si kula!

^d9.3 a si tuuru a se ba cee foo, Ebere šenni ra, almaganaa faa ti bora a si hin ka tuuru a se ba cee foo.

^e9.13 Zamnaa 26.12; Zabur 89.11.

Woo se ay ga nee:

«A ga laadirantaa nda boro laalaa kul halaci.»

²³ Ba nda bone kaa ka kaŋ borey boŋ k'i wii,

Irkoy ga haaru siiyanoo ra kaŋ ga kaa borey kaŋ mana haya kul tee ga.

²⁴ Nda ganda naŋandi boro laaley kabey ra,

a ga gandaa ciitikey moŋey daabu.

Nda man'ti nga no, adiŋi may no?

²⁵ Ay zaarey cahā nda zurukaw,

i ga zuru, ka gar i mana dii gomni.

²⁶ Ngi diraa ga cahā sanda kakaaru hii,

sanda algabu kaŋ ga zunbu ham ga.

²⁷ Nda ay nee: «Ay ga baa ya dirŋa ay doorawey,

k'ay binemarayyanoo naŋ ka gaabi daŋ ay boŋ ra»,

²⁸ ay farayanoo n'ay hunburandi.

Ay ga bay kaŋ n's'ay dii boro kaŋ mana haya kul tee.

²⁹ Agay ti boro laalaa!

Macin se ay g'ay boŋ farandi yaada?

³⁰ Ba nda ay ŋumay neeŋi hari ra,

ba nda ay n'ay kabey ŋumay soso ra,

³¹ n'g'ay warra ŋiibi guusoo ra,

ba ay bankaarawey ga konna agay.

³² Zama man'ti adamize no sanda agay

hala ya tuuru a se,

hala ir ma duu ka ciiti.

³³ Waafakandikaw sii ir game

kaŋ ga hin ka kabe deke ir boro hinkaa ga.

³⁴ A ma nga goboo moorandi agay,

a mas'ay binoo dunbu nda nga hunburaa!

³⁵ Woo ga, ay ga ŋelaŋ, ay si hunbur a.

Amma zama man'ti woo no,

ay ga cindi agay hinne nda ay boŋ.»

10¹ «Ay binoo hun hunayan se!
 Sohō ay ga naŋ ay dooraa ma koy a ga,
 ay hundoo hottayyanoo ra ay ga šelaŋ.
² Ay nee Irkoy se: «Mas'ay zukandi!
 Hayaa bayrandi ya ne kaŋ se n'g'ay tee taali teekaw!»
³ Ni do a ga boori m'ay šiita wala?
 K'ay faraa bagaa fur,
 ka boro laaley goyey faaba ka boori wala?
⁴ Ni moŋey nda adamizey moŋey ga hima wala?
 N'ga dii takaa kaŋ nda boro ga dii wala?
⁵ Ni zaarey ga hima nda boro zaarey,
 ni jiiirey ga hima nda adamize jiiirey,
⁶ hala m'ay layboo ceeci,
 hala m'ay zunuboo bay wala?
⁷ N'ga bay mo kaŋ ay mana haya kul tee,
 boro kul si hin ka haya kaa ni kaboo ra.
⁸ Ni kabey k'ay hanse, ngi k'ay kul tee,
 amma n'g'ay halaci.
⁹ Ay g'a wiri ni ga kaŋ ma hongu
 kaŋ man'ay cin nda kala sanda labudiini,
 ni mma baa m'ay yeeti laboo ra wala?
¹⁰ Man'ti ni nk'ay soogu sanda waa?
 Man'ti ni nk'ay kanandi sanda gaši?
¹¹ N'na kuuru nda ham daŋ ay ga,
 n'n'ay tee nda biri nda linji.
¹² N'n'ay noo hundi n'na borohennataray tee ya ne,
 n'n'ay hunaroo lakkal.
¹³ Amma woo kaŋ goo ni binoo ra ne,
 ay ga hayaa bay kaŋ goo ni lakkaloo ra:
¹⁴ Nda ay na zunubu tee, n'ga dii agay,
 ay layboo ra, n's'ay dii boro kaŋ mana haya kul tee.
¹⁵ Nda ay na goy futu tee, woo ti bone!
 Nda ay ga šerre, ay si yadda k'ay boŋoo jer,
 ay ga hanse ka haw nda ay n'ay dooraa guna.
¹⁶ Nda ay kay ay boŋ ga, n'g'ay gaaray sanda ganjihayla,
 n'ga kayfiyaŋ tee ay ga koyne,
¹⁷ n'ga seede taagayaŋ daŋ ay jine,
 ni futuroo ay here mma tonton,
 wongu-ize jamayaŋ ga kaa jama jama k'ay dii.
¹⁸ Macin se n'n'ay kaa ay paa gundoo ra?
 Nda man'ti woo, ay ga dere, moo kul si dii agay.
¹⁹ Ay ga tee sanda boro kaŋ mana bay ka bara,
 ay paa gundoo ra ay ga zandi ka koy *saaraa ra.
²⁰ Zaari boobo nka cindi ya ne wala?
 Ay naŋ, fay nda agay,
 hala ya hin ka duu bine kayna,
²¹ hala ay ga koy nongoo kaŋ ra
 ay si yee koyne ka willi kate,
 kubay biboo nda buuyan biyoo gandaa ra,
²² kubay komaa gandaa ra,
 buuyan biyoo kaŋ ra fondo sii,

karj ra gaayoo ga hima nda kubaa.»

Sofar na šennoo zaa

11 ¹ Sofar, Naama bora a zaabi ka nee:
² «Šenni boobaa woo si duu zaabi wala?
 Boro ma wan šenni ga wasa ka nga boŋ henanandi wala?
³ Ni šenni yaadawey ga borey dangayandi wala?
 N'ga borey kašikaši bila nda borey ma ni haawandi wala?
⁴ Ni nee: «Cimi no ay g'a har,
 ay ga henan ni jine.»
⁵ He! Nda a gar Irkoy mma baa nga ma šelaŋ,
 nda a gar a nka nga miŋoo feeri ni jine,
⁶ nda a gar a nka nga lakkaloo sirrey har ma ne
 kaŋ ga bisa lakkal,
 waati din n'ga bay kaŋ Irkoy ga moo daabu
 ni laybey jerey ga.
⁷ N'ga hin ka Irkoy sirrey bay,
 ka Hini-kul-koyoo kaŋ tee ka timme bay wala?
⁸ Haya no kaŋ goo beene ka bisa beenaa,
 macin no n'g'a tee?
 A guusu nda alaahara,
 macin no n'g'a bay?
⁹ Nda n'n'a neeši, a kuu nda laboo,
 a tafay nda teekoo.
¹⁰ Nda a ga bisa, nda a ga daaba,
 nda a ga ciya, may no m'a ganji?
¹¹ Zama a ga furkey bay,
 a ga dii ifutu bila a m'a ceeci.^f
¹² Boro saama si duu lakkal
 kala han kaŋ ganjifarka na adamize daŋ aduŋra ra.
¹³ Ni, nda n'na ni binoo šerrandi
 ka ni kabey šerre a here,
¹⁴ nda n'na ni kabey moorandi ifutu,
 nda mana naŋ šerretaray jaŋay ma cindi ni gorodogoo ra,
¹⁵ woo ga, n'ga ni ndumoo jer bila haawi,
 n'ga gaabi, n'si hunbur.
¹⁶ N'ga dirŋa ni zaraboo,
 n'ga hongu a sanda hari kaŋ dandi.
¹⁷ Ni hunaroo ga nere ka bisa zaarikay waynaa,
 ni kubaa ga tee sanda subbaahi gaayoo.
¹⁸ Ni goo baani ra, zama naata goo no,
 ni haawoo banda ga, n'ga goro alaafiya ra.
¹⁹ N'ga kani, boro kul si ni zaa ka kay,
 boro boobo ga meekaanay ma ne ka alhormo ceeci ni ga.
²⁰ Amma boro laaley ga fara nda faaba ceeciyar,
 tugudoo sii i se,
 ngi tammahā man'ti kala hundi hunyan.»

^f11.11 a ga dii ifutu bila a m'a ceeci, Ebere šenni ra, almaganaa faa ti a ga dii ifutu, a si bay wala?

Ayuba na Sofar zaabi

- 12**¹ Ayuba zaabi ka nee:
² «Nda cimi, boro kul si too war,
 nda war buu, lakkal buu!
³ Agay mo, ay goo nda lakkal sanda war,
 war mana bisa agay nda haya kul.
 May ka si wey cine bay?
⁴ Ay tee ay cerey se haarayhaya,
 agay kaɗ ga Irkoy ɗaaray hala a m'ay zaabi,
 boro šerrantaa, laadirantaa ti ngi haarayhayaa!
⁵ Borey kaɗ goo gomni ra
 mma gurzugantey kaynandi,
 woo ti borey kaɗ ga tanši bagaa.
⁶ Goy futu teekey gorodogey goo baani ra,
 borey kaɗ ga Irkoy futandi goo lakkalkanay ra,
 kaɗyaɗ si koy bay kala ngi boɗ.
⁷ Ay g'a wiri ni ga, ma adabbawey hāa, i ga ni cawandi,
 beenaa cirawey hāa, i g'a har ma ne.
⁸ Šelaɗ laboo se, a ga ni cawandi;
 teekoo hamiisawey ga filla ma ne.
⁹ May ka si bay i ra
 kaɗ Abadantaa kaboo ka woo kul tee?
¹⁰ Adamizey kul hunaroo sii kala kaboo ra,
 nga no ma gaaham kul noo hundi.
¹¹ Haɗa si šenney kaa cere ra,
 takaa kaɗ nda deene ga ɗaayan tenbaa bay wala?
¹² Aru žeeney bara nda lakkal,
 aloomur kuku ga fahamay noo.
¹³ Irkoy kone lakkal nda hini goo,
 nga wane hoyray nda fahamay.
¹⁴ Nda a kayra, boro si hin ka cina,
 nda a na boro daabu, a si hin ka feerandi.
¹⁵ Nda a na haroo dii, nongoo ga kogu,
 nda a n'a taɗ, laboo ga gumandi.
¹⁶ Nga kone gaabi nda lakkal goo,
 borey kaɗ dere nda borey kaɗ ga borey derandi,
 i kul ti nga wane.
¹⁷ A ga kokoy hoyraykey dirandi cee koonu,
 ka ciitikey lakkaley naami.
¹⁸ A ga kokoyey hinoo taa i kone^g,
 a ga gamahaw daɗ centey ga.
¹⁹ A ga *sargari juwalkey naɗ cee koonu,
 a ga hini gaabantey say.
²⁰ A ga šennoo taa šenni bayraykey kone,
 a ga lakkal hennaa taa aru žeeney kone.
²¹ A ga boro kayantey kaynandi,
 a ga hinikoyey gamahawey dunbu.
²² A ga kubay komantey cebe,

^g12.18 A ga kokoyey hinoo taa i kone, Ebere šenni ra, almaganaa faa ti A ga borey feeri kaɗ kokoyey n'i dii.

a ga buuyan biyoo daɗ gaayoo ra.

²³ A ga gandawey noo gaabi, a g'i derandi,

a ga gandawey yulwandi, a g'i moorandi.

²⁴ A ga cimoo taa gandawey boŋkoyney kone,

a ga fondo kul derandi i ga,

²⁵ i ga dadaba kubaa ra bila gaay,

a g'i ka bere-bere sanda boroyan kaɗ suu.»

- 13**¹ «Nga ne, woo kul, ay moŋey dii a,
ay haŋawey maar'a, ay faham.
- ² Hayaa kaŋ se war ga haya bay, agay da g'a bay,
war mana bisa agay nda haya kul.
- ³ Amma agay, ay ga ūelaŋ Hini-kul-koyoo se,
ay ga baa y'ay boŋ faasa Irkoy jine.
- ⁴ Zama war, war man'ti kala taariharkawyaŋ,
war kul man'ti kala taari safarikawyaŋ.
- ⁵ He! Nda a gar war nka dangay!
Woo ra war ga tee lakkalkoyni.
- ⁶ Ay g'a wiri war ga, wa haŋajer
ay ga faasa ay boŋ se,
wa lakkal daŋ ay miŋoo ūenney se.
- ⁷ War mma hongu kaŋ war mma Irkoy faaba
waati kaŋ war ga taari?
- ⁸ Nga bande war goo
ka ūelaŋ k'a noo cimi wala?
- ⁹ Nda a na war fisi-fisi, a ga kan war se wala?
Wala war mm'a darga
takaa kaŋ nda boro ga adamize darga?
- ¹⁰ ūikka sii a ra, a ga war zukandi,
nda war ga borey bisandi cere tuguyan ra.
- ¹¹ Irkoy beeriyanoo si war hunburandi wala?
Nga hunburaa si kaŋ war boŋ wala?
- ¹² War ūenney man'ti kala boosu,
war zaabey man'ti kala labudiini cete.
- ¹³ Wa dangay, w'ay naŋ!
Ay ga ūelaŋ, haya kul kaŋ no.
- ¹⁴ Agay ne, ay ga soolu haya kul se,
ay g'ay hundoo daŋ farrati ra.
- ¹⁵ Ba nda a g'ay wii, ay ga wakkal a ga.
Ay g'ay misoo har a se.
- ¹⁶ Takaa woo g'ay hallasi,
zama boro kaŋ si hunbur Irkoy si kay a jine.
- ¹⁷ Wa haŋajer, wa haŋajer ay ūenney se,
Wa war haŋawey feeri ka maa ay ūenney.
- ¹⁸ Wa naŋ y'ay cimoo har,
ay ga bay kaŋ agay bara nda cimi.
- ¹⁹ May no ma hin k'ay wurru?
Za sohō da, ay ga dangay, ay hundoo ga hun.
- ²⁰ Ay noo haya hinka hinne,
de ay si tugu ma ne:
- ²¹ ni kaboo moorandi ay ga,
mas'ay jijirandi nda ni hunburaa,
- ²² woo banda ga, ma ciya, ay ga tuuru,
wala ay ga ūelaŋ, n'g'ay zaabi.
- ²³ Marje ti ay laybey nda ay zunubey hinnaa?
Tureyanoo nda zunuboo kaŋ goo ay ga har ya ne.
- ²⁴ Macin se n'ga ni ndumoo bere ya ne, n'g'ay dii sanda ni iberoo?
- ²⁵ N'ga baa ma fita kaŋ hewoo n'a zaa jijirandi wala?
N'ga baa ma subu koga gaarandi wala?

²⁶Zama nga haya hottayan hantum ay ga,
n'g'ay banandi ay soogataray zunubey.

²⁷N'g'ay cewey gaala nda bundu,
n'g'ay nuutirey kul hawgay,
n'g'ay cee diraa kabu.

²⁸Ka gar ay gaahamoo funbu sanda bundu,
sanda bankaaray kan dusey n'a nja.»

- 14¹ «Woy boro ka adamize hay,
nga aloomuroo ga kacca, a ga too nda alhuzun.
- ² A ga boosu sanda kutukurya, a ga kogu.
A ga zuru sanda tuuri bii, a si kay.
- ³ Nga ga ni mojey goo.
N'ga ciiti dan agay nda ni game.
- ⁴ May no ma hin ka haya henanante kaa iziibaa ra?
A sii no.
- ⁵ Adamize aloomuroo goo nda kaydoo,
ni no ma nga handey hinnaa bay,
n'na kaydoo dan a se kan ga a si hin ka bisa.
- ⁶ Ni mojey kaa a ga, ma fay nda a,
hala a ma nga hunaroo benandi alaafiya ra,
sanda goykaw kan ga nga zaaroo banaa batu.
- ⁷ Naata goo tuuri se,
nda i n'a dunbu, a ga zay,
dunbudogoo ga tun koyne.
- ⁸ Ba nda nga linjoo zen laboo cire,
ba nda nga kunturoo buu laboo ra,
- ⁹ hari kayna g'a zayandi,
a ga kabeyan tee sanda tuuri kaccu.
- ¹⁰ Nda boro buu, nga gaaboo ben,
adamize hundoo ga hun, man ra a goo?
- ¹¹ Teekoo haroo ga kay,
isawey ga zunbu, i ga kogu.
- ¹² Takaa woo da, adamize ga kani, a si tun koyne.
Kullihinne beenaa ga bara, a si tun,
a si tunandi ka hun jirboo ra.
- ¹³ He! Nda i nk'ay tugu alaahara,
k'ay tugu hala ni futuroo ga yay,
nda a gar ni nka waati dan kan ra n'ga hongu agay!
- ¹⁴ Nda a gar nda boro buu a mma hin ka yee ka huna,
zaari kul goyey ra ay ga batu,
hala waati kan boro huru ay dogoo ra.
- ¹⁵ M'ay cee, agay, ay ga tuuru ma ne,
n'ga baa ma dii hayaa kan ni kaboo n'a tee.
- ¹⁶ Sohō, n'g'ay cee diraa kabu,
n'si yee koyne k'ay zunubey guna.
- ¹⁷ Ay tureyanoo ga hawandi saaku ra,
n'g'ay laybey daabu.
- ¹⁸ Amma tondi hondu ga kan ka kayri,
tondi ga hun dogoo ra.
- ¹⁹ Haroo ga tondey nja,
ncirpi beeri ga koy nda labutaasoo,
takaa din da, n'ga adamize naataa derandi.
- ²⁰ N'g'a kanandi hala abada, a ga koy,
n'ga nga ndumoo bere, n'g'a tan a ma koy.
- ²¹ Nga iz'arey ga beeray bay wala, a si bay.
I kaynandi, a si dii a.
- ²² Nga gaahamoo no ma maa nga doroo,
nga boŋ bonaa no ma binoo maray.»

Cee hinkantoo kaŋ Elifaz na ŧennoo zaa

- 15** ¹ Elifaz, Temaŋ bora a zaabi ka nee:
² «Lakkalkoyi ga ŧelaŋ nda bayray kaŋ ti hew wala?
 A ga nga boŋ too nda dandi hewoo?
³ A ga nga boŋ faasa nda ŧenni yaadayaŋ,
 nda kalimayaŋ kaŋ sii nda addalil?
⁴ Ni, n'ga Irkoy hunburaa tee yaada,
 n'ga miileyaney kaŋ boro g'i tee Irkoy ga ganji.
⁵ Zama ni laybey no ma ni daŋ ŧenney wey ra,
 n'na hiilantey deene ŧennoo dumoo zaa.
⁶ Ni mijoo no ma ni zukandi, man'ti agay no.
 Ni meeŧennoo no ma ni dii.
⁷ Ni ti boro jinaa kaŋ hayandi wala?
 Ni nka hondey jin ka hay wala?
⁸ Ni nka maa Irkoy sirroo wala?
 Ni nka lakkal dii ni hinne se wala?
⁹ Macin no n'g'a bay kaŋ ir s'a bay?
 Macin fahamay bara ma ne kaŋ sii ir se?
¹⁰ Hinbiri kaarayyaŋ nda aru ŧeenayaŋ goo ir ra,
 i bisa ni baabaa jiiri.
¹¹ Irkoy bineyaynandiroo,
 nda ŧenney kaŋ i g'i har ma ne nda hennayroo
 mana ni wasa wala?
¹² Macin se ni binoo no ma ni juwal?
 Macin se ni moŋey ga miti?
¹³ Irkoy here n'ga ni futuroo bere
 ka ŧenney wey dumey har wala?
¹⁴ Macin ti adamize hala a ma henan?
 Nda boro kaŋ woy n'a hay, a ma tee ŧerrante?
¹⁵ Nda Irkoy si naanay nga boro henanantey,
 nda beenaa si henan a jine,
¹⁶ soko boro harramante kaŋ ga ŧiiri-ŧiiri,
 adamize kaŋ ga ŧerretaray jaŋay haŋ
 sanda takaa kaŋ nda boro ga hari haŋ.
¹⁷ Haŋajer ya ne, ay ga ni fahamandi!
 Ay ga hayaa filla ma ne kaŋ ay dii a,
¹⁸ woo kaŋ lakkalkoyney n'a har,
 woo kaŋ hun baabey do, woo kaŋ i man'a tugu.
¹⁹ Ngi hinne se gandaa nondi,
 yaw mana bisa i ra.
²⁰ Boro laala goo zarabi ra nga hunaroo kul ra,
 jiiri hinna kaccu ka kayandi boro binekogawey se.
²¹ Kaati kaŋ ga hunburandi ga hēe haŋawey ra,
 ba alaafiya waati kayrakaw ga kaŋ a ga.
²² A si hongu kaŋ nga ga willi ka hun kubaa ra,
 takuba ga nga batu.
²³ A ga yaara ka ŋaayan ceeci, man ra a ga duu a?
 A ga bay kaŋ kubaa zaaroo man.
²⁴ Binemarayaan nda kankamyan g'a jijirandi.
 I g'a ŧiita sanda kokoy kaŋ soolu ka tangam.

- ²⁵ Zama a nka nga kaboo šerre Irkoy ga,
 a nka kay Hini-kul-koyoo se,
²⁶ A bojšenday ka kaa Irkoy ga,
 a ga tugu nga koraa tafayroo ra.
²⁷ Ndumoo ga too nda maani,
 carawey ga too nda maani.
²⁸ Amma a si goro kala koyra kayranteyan ra,
 huguyan ra kan ra boro sii,
 kanyan ga baa ka kan.
²⁹ A si yee ka tee alman, nga almanoo si gay,
 nga mayraa si yee ka laboo too.
³⁰ A si hin ka hun kubaa ra,
 Nuunawey ga nga fitawey kogandi,
 Irkoy meehewoo kan funsandi g'a gaaray.
³¹ A masi nga naanaa dan zanbayan ra,
 zama takaa din, nga banaa ti zanbayan.
³² Woo ga tee za nga aloomuroo mana ben,
 nga tuuri kaboo si yee ka firzi.
³³ A ga tee sanda *alanebnaa kan ize ganey ga kan,
 sanda *zaytupaa kan kutukuryey ga kan ka hun a ga.
³⁴ Borey kan si hunbur Irkoy jamaa ga ben,
 nuune ga borey kan ga sufuray taa gorodogey ton.
³⁵ I ga bone gunde zaa,
 i ga šerretaray janay hay,
 ka zanbayan biiri ngi biney ra.»

Cee hinkantoo kaŋ Ayuba na Elifaz zaabi

- 16** ¹ Ayuba zaabi ka nee:
² «Ay maa hayey wey dumi boobo ka bisa,
 war kul man'ti kala bineyaynandikaw laalayan.
³ Waati foo no war ga fay nda
 ka šenni yaadayan har ya ne?
 Cin no ma ni farandi
 kaŋ se n'g'ay zaabi nda takaa woo?
⁴ Nda a gar war bara ay dogoo ra,
 ay ga hin ka šelaŋ war se nda takaa woo da,
 ay ga šenniyan hanse war se,
 ay g'ay boŋoo zinji-zinji ka war fude.
⁵ Ay g'ay šenney ka war biney daŋ,
 ay si fay nda ay ga šelaŋ ka war doroo yayanndi.
⁶ Amma nda ay ga šelaŋ, ay doroo si ben,
 nda ay dangay, a ga ben wala?
⁷ Sohō Irkoy n'ay farandi.
 «N'na borey kul kaŋ g'ay kuubi ka bere halaci.
⁸ N'n'ay kuuru-kuurandi,
 woo ga tee ay ga seede.
 Ay ŋomyanoo g'ay wurru
 ka tee ay ga seede.»
⁹ Irkoy futu hala a n'ay say,
 a na hije kaama ay ga.
 Agay iberoo ga moo bakam ay ra.
¹⁰ I na ngi miŋey hay haaa ay ga,
 i n'ay kar agay ndumoo ga k'ay wow,
 i ga marga ay ga.
¹¹ Irkoy n'ay daŋ boro laalayan kabey ra,
 a n'ay kaŋandi boro yaadayan kabey ra.
¹² Ay cindi alaafiya ra, a n'ay guzuguzu,
 A n'ay dii nda ay jinde banda k'ay halaci.
 A n'ay tee haya kaŋ nga biraw-izey ga ceeci k'a kar.
¹³ A deēši ka kaa ay ga nda nongu kul here.
 A n'ay dumay-ŋaa-guurey fun ka bisa,
 a mana haya kul naŋ,
 a na tayoo kaŋ goo ay tasaa ga mun laboo ra.
¹⁴ A n'ay kul fun-fun,
 a zuru ka kaŋ ay ga sanda wongu-ize.
¹⁵ Ay na saaku kasa taa k'a k'ay kuuroo daabu,
 ay n'ay teŋaa miti laboo ra.
¹⁶ Hēeni se agay ndumoo ciray,
 ay moo guna ga hima nda buuyan biyoo.
¹⁷ Ka gar ay kabey mana ifutu tee,
 ay Irkoy ŋaarayroo ga henan.
¹⁸ «Laboo, mas'ay kuroo daabu!»
 Ay kaatoo masi hewgubandi!
¹⁹ Za sohō da, ay goo nda seede beenaa ra,
 cimi no, ay goo nda seede kaŋ ga tuuru ay maapoo ga beene.
²⁰ Ay cerey ga haaru ay ra,

Irkoy here ay mundawey ga doo

²¹hala a ma ciiti nga nda adamize game,
sanda adamize kaŋ ga faasa nga cinaa se.

²²Zama agay aloomuroo goo ma ben,
ay ga fondo zaa kaŋ nda ay si willi kate koyne.»

- 17**¹ «Ay si hunsar boryo,
 agay aloomuroo goo ma ben,
 *saaraa de ka cindi ya ne.
² Ɔoɔpokawyaŋ g'ay kuubi k'ay bere,
 Ngi wovey si naŋ ay moŋey ma daaba ka jirbi.
³ Irkoy, ay g'a wiri ni ga, ma tolme jisi ni do ya ne,
 zama may no ma kay ya ne nda man'ti ni.
⁴ N'na ngi biney daabu i masi faham,
 woo se n'si naŋ i ma hin.
⁵ A ga hima nda boro kaŋ na nga cerey hoyandi,
 ka gar izey ga heray.
⁶ I n'ay tee boro kaŋ i g'a haaru,
 ay tee boro kaŋ i tufa ndumoo ga.
⁷ Ay moogunaa žabu dooray se,
 ay kunturoo kul ga hima nda tuuri bii.
⁸ Boro laadirantey ga kayfi nda ay misoo,
 boro kaŋ mana ifutu tee ga tun borey kaŋ si hunbur Irkoy se.
⁹ Boro laadirantaa ga durkutu ka cindi nga fonda ga,
 boro kabe henanantey gaaboo ga tonton.
¹⁰ Ay g'a wiri war ga, war kul ma yee ka šintin,
 amma war ra, ay si dii lakkalkoyni kul!
¹¹ Agay aloomuroo ben,
 hayey kaŋ ay nee ay g'i tee
 nda hayey kaŋ ay binoo ga bag'ey hasara.
¹² I ga nee kaŋ cijinoo ti zaaroo,
 kaŋ gaayoo man waatoo kaŋ kubaa goo ne.
¹³ Nongoo kaŋ ay g'a tammahā,
 man'ti nga ti alaahara?
 Kubaa ti ay kanidogoo.
¹⁴ Ay ga kaati guusoo ga ka nee:
 «Ni ti ay baabaa!» Ay nee noonoo se:
 «Ay naa, ay woymaa!»
¹⁵ Man ay naataa?
 May no ma hin ka dii ay naataa?
¹⁶ A ga zunbu ka koy alaahara ganboo do,
 waati kaŋ ir koy hunanzam cere bande laboo ra.»

Cee hinkantoo kaŋ Bildad na ŝennoo zaa

18¹ Bildad, Ŝuwa bora a zaabi ka nee:
² «Hala waati foo no war ga fay nda ŝenney wey?

Wa miile, ir ma ŝelaj.

³ Macin se war g'ir dii sanda adabbayan?

Macin se war se saamayan ti ir?

⁴ Ayuba, n'ga ni boŋ maray nda ni futuroo,
 ni maaganda se laboo ga naŋandi wala?

Ni se tondi ga hun dogoo ra?

⁵ Boro laala gaayoo ga ben,
 nuunaa kaŋ ga gaay tee a ra ga ben.

⁶ Gaayoo ga tee kubay nga gorodogoo ra,
 nga fitillaa ga buu a boŋ.

⁷ Gaaboo kaŋ nda a ga dira, diraa ga kaa ka yay,
 nga boŋ hayey no m'a kaŋandi.

⁸ Zama cewey g'a cahāndi ka huru sankay ra,
 kumsaa moneɣ ra a ga dira,

⁹ Ceekoroo nda kumsaa g'a dii,
 lamtaa karfey g'a dii.

¹⁰ Karfoo kaŋ g'a batu ga tugu laboo cire,
 kumsaa hirrandi nga fonda a ga.

¹¹ Nongoo kul here hunburay ga kaŋ a boŋ,
 a ga hanga a cee nda cee.

¹² Heraa na nga gaaboo kaccandi,
 bone goo jeroo ga.

¹³ Kuuroo nonguyan ka ŋandi,
 wirci kaŋ ga wiiya ga nga nongey ŋaa.

¹⁴ I n'a cendi ka hun gorodogoo ra kaŋ ga a ga tammahā,
 i n'a ka koy bone kokoyoo do.

¹⁵ N'ga hin ka cindi nga hugoo ra,
 zama a s'a may koyne,
 i ga ganjibaali say-say nga gorodogoo ra.

¹⁶ Nga linjey ga kogu laboo cire,
 nga fitawey ka suugu beenehere.

¹⁷ Borey si yee koyne ka hongu a ganda a ra,
 Maajoo si yee ka fatta.

¹⁸ I n'a kaa gaayoo ra ka koy kubaa ra,
 I g'a gaaray a ma hun aduŋna ra.

¹⁹ A sii nda hayraa, a sii nda hayyan nga jamaa ra,
 boro hunante sii nongoo kaŋ ra a taabuŝi.

²⁰ Waynakaŋay borey ga alaabiina nda woo kaŋ duu a,
 Waynahunay borey ga too nda hunburay.

²¹ Woo ti hayaa kaŋ duu boro laaley hugey,
 woo ti borey kaŋ si Irkoy bay dogoo.»

Cee hinkantoo kaŋ Ayuba na Bildad zaabi

- 19** ¹ Ayuba zaabi ka nee:
² «Hala waati foo no war ga koy a ga k'ay hundoo maray,
 k'ay motti nda war ŝenney?
³ Nga ne, cee woy (10) war g'ay wow,
 a si war haawandi k'ay torro wala?
⁴ Nda cimi no kaŋ ya nka dere,
 ay dereroo ga kaŋ ay boŋ.
⁵ Nda cimi no kaŋ war nka tun ya ne,
 nda ay siiyanoo se war ga kaŋ ay ga,
⁶ war ma bay kaŋ Irkoy no m'ay laazaaba,
 k'ay didiji nga filijoo ra.
⁷ Nda ay kaati ka ciya kaŋ ay torro,
 boro kul s'ay zaabi.
 Nda ay ciya ka faaba ceeci, ay si duu cimi.
⁸ A na fondaa daabu ya ne, ay si hin koyne ka bisa,
 a n'ay fondaa kubayandi.
⁹ A n'ay daržaa kaa ay ga,
 a na fuulaa kaa ay boŋoo ra.
¹⁰ A g'ay kayri nongoo kul here, ay ga koy,
 a n'ay tammahāa dogu sanda tuuri.
¹¹ A futu ay ga,
 a n'ay dii sanda nga nkuwawey affoo.
¹² Nga wongu-ize jamawey ga kaa cere bande,
 i na fondo tee ka kaa hala ay do,
 i na ngi kaloo gorandi k'ay gorodogoo kuubi k'a bere.
¹³ A na agay armyey moorandi agay,
 borey kaŋ g'ay bay mo g'ay guna sanda boro kaŋ i s'a bay.
¹⁴ Ay boro maanay n'ay naŋ,
 borey kaŋ g'ay bay dirŋa agay.
¹⁵ Ay hugoo yawey nda ay koŋŋey
 g'ay dii sanda yaw,
 ngi se ay man'ti kala boro kaŋ i s'a bay.
¹⁶ Ay g'ay tamoo cee, a si tuuru ya ne,
 ay ga hima k'a suurandi nda ay miŋoo.
¹⁷ Ay wandoo si hin ay meehewoo,
 ay ize gundey g'ay hesu.
¹⁸ Ba zankayaŋ g'ay kaynandi,
 nda ay tun, i ga ŝelaŋ ay ga.
¹⁹ Borey kaŋ ga ay g'ay sirrey talfi n'ay harram.
 Borey kaŋ ay ga bag'ey bere ay ga.
²⁰ Ay birey denja ay kuuroo nda ay hamoo ga,
 haya kul mana cindi ya ne kala ay kuuroo nda ay hiŋey.
²¹ Ay cerey, war, wa alhormo tee ya ne, wa alhormo tee ya ne,
 zama Irkoy kaboo too ay do!
²² Macin se war ga hanga agay sanda takaa kaŋ Irkoy g'a tee?
 Ay hamoo mana war kungu wala?
²³ He! Nda a gar ay ŝenney mma hantumandi,
 nda a gar i nka žeerandi citaabu ra!
²⁴ Nda a gar i nka žeerandi tondi ra

nda guuru nda badila ka cindi waati kul!

²⁵ Agay, ay ga bay kaŋ ay faasakaa ga huna,
de mo kokoray ra a ga tun laboo ga ka nga boŋ cebe.

²⁶ Ay kuuroo halaciroo banda ga,
ba ay hamoo ra ay ga kaa ka dii Irkoy.

²⁷ Agay, ay ga kaa ka dii a,
ay moŋey ga kaa ka dii a, man'ti boro tana,
ay teeley ga zarga ay gundoo ra.

²⁸ Waati kaŋ war nee: «Taka foo nda ir g'a gaaray?
War ga hongu kaŋ haya futaa woo goo ay ra.»

²⁹ Aywa, war hunday ma hunbur takuba,
zama takubaa ti zukandoo kaŋ ga agay alhakoo bana,
woo ra war ga bay kaŋ ciiti ga bara.»

Cee hinkantoo kaŋ Sofar na šenni zaa

- 20** ¹ Sofar, Naama bora a zaabi ka nee:
² «Woo se ay lakkaloo g'ay tuti ya šelaŋ,
 hayey kaŋ goo ay do maaganda.
³ Ay ga maa citey kaŋ g'ay wow,
 ay lakkaloo g'ay noo zaabi ka tuuru war se.
⁴ N'si bay kaŋ za waati kul,
 za adamize gorandi laboo ga,
⁵ boro futawey jaali kaatoo si kuu,
 boro kaŋ si hunbur Irkoy jaaloo si gay.
⁶ Nda a kuu ka too hala beenaa,
 nda boŋoo jer hala duulawey ra,
⁷ a ga dere hala abada sanda nga žiiboo,
 borey kaŋ cindi ka dii a ga nee: «Man ra a goo?»
⁸ A ga dere sanda handiri,
 boro si yee koyne ka dii a,
 i g'a gaaray sanda bangandiyan kaŋ teendi cijin here.
⁹ Moŋey kaŋ ga dii a si yee koyne ka dii a,
 nongoo kaŋ ra a ga goro si yee ka dii a.
¹⁰ Nga iz'arey ga hima ka talkey bana,
 nga hunday ka hima ka nga almanoo willi.
¹¹ Gaahamoo saabu sanda zanka,
 amma a huru a bande laboo cire.
¹² Nda ifutu ga kan miŋoo ra,
 nda a g'a tugu deenoo cire,
¹³ nda a n'a dii, a man'a naŋ,
 nda a n'a dii nga dankaa ra,
¹⁴ nga ŋaahayaa ga barmay teeley ra,
 a ga tee gundoo ra firsaw naaji.
¹⁵ Almanoo kaŋ a n'a gon, a g'a yeeri,
 Irkoy g'a kaa gundoo ra.
¹⁶ A ga gandakarfu naajoo sunsum,
 firsaw deene g'a wii.
¹⁷ A si yee ka dii hari goorey,
 nda yuu, nda waahoonu isawey.
¹⁸ A ga hayaa willi kaŋ a duu a, a s'a dii,
 a si yee koyne ka nga maamalaa albahaa ŋaa.
¹⁹ Zama a na talkey motti k'i naŋ,
 a na hugu kayri kaŋ a si yee k'a cin.
²⁰ A mana wasa nga haya bajoo ra,
 nga almaney si hallasi.
²¹ Haya kul si hallasi nga ŋaayan bajoo ra,
 woo se nga gomnoo si kuu.
²² Nga alman boobaa game binemarayyan ga duu a,
 bonawey kul g'a kar.
²³ Ka gar a goo ma nga boŋ kungandi,
 Irkoy ga nga futuroo warra a ga,
 a g'a doori nga hamoo ga.
²⁴ Nda a zuru ka hun guuru wongu jinayyan cire,
 alhan biraw g'a hay.

²⁵ Nda a g'a hoobu k'a kaa nga duma ga,
ka guuru mee kaanaa kaa nga tasaa ra,
binedunbay ga zunbu a boŋ.

²⁶ Kubawey kul margandi nga almanoo se,
nuune kaŋ boro man'a diinandi g'a wii,
woo kaŋ ga cindi nga gorodogoo ra ga ton.

²⁷ Beenaa ga nga layboo cebe kaaray,
laboo ga tun a se.

²⁸ Nga hugoo hayey ga tuusandi,
i ga dere Irkoy futuroo hane.

²⁹ Woo ti bagaa kaŋ Irkoy g'a kayandi boro futu se,
woo no Irkoy g'a kayandi a se sanda tubuhaya.»

Cee hinkantoo kaŋ Ayuba na Sofar zaabi

- 21** ¹ Ayuba zaabi ka nee:
² «Wa haŋajer ka boori ay ůenney se,
 wa woo de tee ya ne ay binoo ma yay.
³ Wa naŋ ya ůelaŋ,
 nda ay ůelaŋ, n'ga hin k'ay ŋooŋo.
⁴ Agay, adamize no ay g'a wurru wala?
 Adiůi, macin se ay ga suuri?
⁵ Wa bere k'ay guna, war ga kayfi,
 wa war kabey daŋ war miŋey ga.
⁶ Nda ay hongu a, ay ga hunbur,
 ay gaahamoo ga jijiri.
⁷ Macin se boro futu ga huna?
 Macin se i ga ůen, ngi gaaboo ga tonton?
⁸ Ngi hayroo gaaboo ga tabati i bande i jine,
 Ngi haamawey gaaboo ga tabati moŋey cire.
⁹ Ngi hugey goo alaafiya ra, hunburay si duu ey,
 Irkoy goboo s'i kar.
¹⁰ Nga yaaroo ga gooru, baffoo si duu a,
 nga hawoo ga hay, gundoo si hasara.
¹¹ Ngi zankey ga zuru-zuru sanda alman-izeyaŋ,
 ngi izey ga hooray taka kaŋ nda i baa.
¹² I ga don dunduŋey nda kuntiŋey bande,
 laatey hēeney g'i naalandi.
¹³ Ngi hunaroo ga ben gomni ra,
 dogoo din da i ga zunbu alaahara.
¹⁴ Ka gar i mma nee Irkoy se: «Hibi ir ga,
 ir si baa ir ma ni fondawey bay.
¹⁵ Macin ti Hini-kul-koyoo hala ir m'a gana?
 Macin no nga ŋaarayroo g'a hanse ir se?»
¹⁶ ůikka sii ngi gomnoo sii kabey ra,
 yala boro futu hoyraa ma mooru agay!
¹⁷ Amma waati boobo boro futu mma dii fitillaa ga buu wala?
 Bone mma zunbu i ga
 hala Irkoy m'i noo ngi bagaa nga futuroo ra wala?
¹⁸ Yala i ma hima nda subu kaŋ hewoo g'a zaa,
 sanda kokoůi kaŋ hew beeri g'a zaa.
¹⁹ A harandi kaŋ zukandoo kaŋ nda boro futu ga hima,
 Irkoy g'a jisi izey se.
 A mma hima ka banandi nga hunday ra, woo ra moŋey ga hay.
²⁰ Moŋey ga hima ka dii nga bonaa,
 nga ga Hini-kul-koyoo futuroo ga hima ka zunbu.
²¹ Macin no nga hugoo ga kate a se nga dumaa ga,
 waati kaŋ nga aloomur kaccaa too nga kaydogoo ga?
²² May no ma hin ka Irkoy noo fahamay,
 nga kaŋ ga boro jerantey ciiti?
²³ Boro fooyaŋ ga buu nda ngi gaaboo,
 i si alhuzun, biney ga kan,
²⁴ i ga naasu, i ga warga,
 ngi birey ga too nda londi.

²⁵ Boro tanayaŋ ga buu nda binedooray,
bila nda i ma gomni taba.

²⁶ Cere bande i ga kani laboo cire,
nooney goo i se nongoo kul here.

²⁷ Guna, ay ga war miilewey bay,
nda war anniyawey kaŋ nda war g'ay toope.

²⁸ War ga nee: «Man bora a kaŋ ga gaabi daŋ borey ga hugoo?
Man hugoo kaŋ ra boro futawey cindi?»

²⁹ War mana bisakey haa wala?
War mana yadda ngi seedetarawey ga wala?

³⁰ Bone zaari hane, boro futu ga hallasi,
Irkoy futuroo hane, haya si duu a.

³¹ May ma yadda ka kay a jine ka nga takaa har a se?
May no ma nga teegoyey bana a ra?

³² I koy nda a *saarawey ra,
i ga nga saaraa hawgay.

³³ Gooroo labudiinoo ga ban a se,
borey kul goo dumaa ga,
boroyaŋ kaŋ si kabandi kaa a jine.

³⁴ War bineyaynandi ũenney si haya kul hanse ya ne!
Hayaa kaŋ cindi war zaabey ra ti zanbayaŋ.»

Cee hinzantoo kaŋ Elifaz na ũennoo zaa

- 22**¹ Elifaz, Temaŋ bora a zaabi ka nee:
² «Adamize ga hin ka haya nafa Irkoy se wala?
 Boro lakkalkoyni si haya nafa kala nga boŋ se.^h
³ Macin no ni ũerretaraa g'a hanse Hini-kul-koyoo se?
 Macin no a ga duu a ni dira taka laadirantaa ra?
⁴ Kaŋ se n'ga hunbur a se, a ga ni zarabi,
 a ga ciiti ni bande wala?
⁵ Man'ti ni borolaalataraa nka beeri wala?
 Ni laybey si kabandi wala?
⁶ N'na alman dii ni armaa ga bila addalil,
 n'na bankaarawey kaa borey ga k'i naŋ gaa koonu.
⁷ Jawkoynoo, man'a noo hari,
 heraykoynoo, man'a noo ŋaayan.
⁸ Ganda a sii kala gaabikoynoo kaboo ra,
 borey kaŋ a baa no ma goro a ra.
⁹ N'na woyey kaŋ kurŋey buu naŋ kabe kooney,
 n'na alyatimey gaaboo kayri.
¹⁰ Woo se kumsay ga ni kuubi ka ni bere,
 de n'ga hunbur dogoo din da.
¹¹ Adiũi, n'si dii kubaa,
 nda hari boobaa kaŋ ga ni daabu wala?
¹² Irkoy nka sii beene, beenaa ra?
 Guna takaa kaŋ nda handarawey ga mooru!
¹³ De n'ga nee: «Macin no Irkoy g'a bay?
 A ga hin ka ciiti duula bibi tik ra?
¹⁴ Duulawey man'ti kala sirri a se, a si dii haya kul,
 waati kaŋ a ga beenaa kuubi k'a bere.»
¹⁵ Aywa, ni mma baa ma cindi fondo jinaa ga,
 woo kaŋ boro laaley n'a gana?
¹⁶ I n'i dii za waatoo mana too,
 ngi asaasey ga hima nda isa kaŋ ga mun.
¹⁷ I nee Irkoy se: «Hibi ir ga!»
 Macin no Hini-kul-koyoo ga hin k'a tee i se?
¹⁸ Ka gar nga no ka ngi hugey too nda gomni.
 Amma boro futu hoyraa ma mooru ay ga!
¹⁹ ũerrantey ga dii a, i ga ŋaali,
 borey kaŋ mana ifutu kul tee g'i ŋooŋo ka nee:
²⁰ «Bora a kaŋ g'ir gandu mana dere wala?
 Nuunaa mana ngi hayey ŋaa wala?»
²¹ Ay g'a wiri ni ga, ma waafaku nda Irkoy,
 n'ga duu alaafiyaa,
 woo ra woo kaŋ n'ga kaa ka ti a ga boori.
²² Ay g'a wiri ni ga, ma haŋajer nga cawandoo se,
 de ma nga ũenney daŋ ni binoo ra.
²³ Nda ni willi kate Hini-kul-koyoo ga,
 n'ga yee ni takaa ũeenaa ga,
 nda n'ga ifutu moorandi ni gorodogoo.

^h22.2 Boro lakkalkoyni si haya nafa kala nga boŋ se, Ebere ũenni ra, almaganaa faa ti Ba boro lakkalkoyni mm'a nafa wala?

²⁴ Wuragoo warra laboo ra,
 Ofir gandaa wuragoo fur gooroo tondey ra,
²⁵ woo ra Hini-kul-koyoo ga tee ni wuragoo,
 a ga tee ma ne nzorfu kaaray boobo.
²⁶ Woo ra n'ga duu jaali Hini-kul-koyoo ra,
 n'ga ni ndumoo jer Irkoy here.
²⁷ N'g'a suurandi, a ga maa ma ne,
 n'ga ni meefurey kaa.
²⁸ Nda n'na haya kayandi, a ga tee,
 gaay ga bangay ni fondawey ga.
²⁹ Nda boroyan̄ kan̄, n'ga nee:
 ‹Wa tun ka kayⁱ,
 Irkoy ga bora a jer kan̄ na nga boŋ yeeti ganda.›
³⁰ Ba bora a kan̄ na goy futu tee, a g'a feeri,
 a g'a feeri ni kabe henanantey sabbu se.»

ⁱ22.29 *Wa tun ka kay*, Ebere šenni ra, almaganaa faa ti *Binebeeray no.*

Cee hinzantoo kaŋ Ayuba na Elifaz zaabi

- 23** ¹Ayuba zaabi ka nee:
²«Ba hō ay dukuroo mma tee tureyan,
 ay kaboo g'ay marayyanoo hunguši.
³He! Nda ya mma bay nongu kaŋ ra ay ga duu a,
 nda ya mma hin ka too nongoo kaŋ ra a goo!
⁴Ay g'ay misoo hēe a ga,
 ay g'ay mijoo too nda šenni.
⁵Ay ga šenney bay kaŋ nda a g'ay zaabi,
 ay ga faham hayaa kaŋ a g'a har ya ne.
⁶A ga nga gaaboo kul daŋ k'ay wurru wala?
 Kalaa, a mm'ay lakkal de.
⁷Boro šerrante goo no din kaŋ ga šelaŋ a bande,
 woo ra ay ga hun ay ciitikaa ra hala abada.
⁸Amma nda ay koy waynahunay, a sii no,
 waynakaŋay here ay si dii a.
⁹Kaboo mma šiita hawsa here, ay si dii a,
 a mma tugu gurma here, ay si bay.
¹⁰Ka gar, a ga fondaay bay kaŋ ga ay goo,
 nda a n'ay sii, ay ga henan sanda wura.
¹¹Ay cewey hanga nga cee dogey,
 ay hanga nga fondaay, ay mana šiiri.
¹²Ya na hibi nga mijoo yaamarey ga,
 ay na nga mijoo šenney dii ka bisa ay boŋ waney.
¹³Amma nga, a si bere,
 may no ma hin k'a tunandi?
 Haya kaŋ a baa no a g'a tee.
¹⁴Hayaa kaŋ a na kayandi ay here, a g'a tee,
 wey cine booboyaŋ goo no.
¹⁵Woo se ay lakkaloo ga tun a jine,
 nda ay miile, ay ga hunbur a.
¹⁶Irkoy k'ay binoo kaa,
 Hini-kul-koyoo n'ay hunburandi.
¹⁷Amma man'ti kubawey no m'ay halaci,
 man'ti kubay komaa no kaŋ g'ay daabu.»

- 24**¹ «Macin se Hini-kul-koyoo si waati kayandi ciitiyan se?
 Macin se borey kaŋ g'a bay si dii haney din?
- ² Boroyaŋ ga ngi faarey kaŋjey silbawey hibi k'i tonton,
 i ga alman kur zay k'i kur ngi boŋ se.
- ³ I ga alyatimey farkawey dii ka koy,
 i ga woyey kaŋ kurŋey buu hawoo dii tolme.
- ⁴ I ga alfukaarey kaa fonda ga,
 ganda talkey kul ga tugu.
- ⁵ Sanda ganjifarka kaŋ goo saajoo ra,
 i ga koy goy za alfazar ka ŋaayan ceeci,
 ganganoo ra i ga duu ŋaayan ngi izey se.
- ⁶ I ga subey dunbu hawsaa ra,
 i ga boro futawey *alaneb-izey kurma-kurma,
- ⁷ I ga cijinoo tee gaa koonu bila bankaaray,
 i sii nda gum taafe hargoo se.
- ⁸ Tondi hondey ncirŋey n'i tayandi,
 i sii nda tugudoo, i mma ngi boŋ naagu tondey ga.
- ⁹ Boroyaŋ ga alyatimoo hoobu k'a taa ŋaŋoo kone,
 i ga talkaa almaney dii tolme.
- ¹⁰ I ga dira gaa koonu bila bankaaray,
 i ga heray, i ga jeeniyaŋ jere.
- ¹¹ I ga jii tee *zaytuŋaŋey jere,
 i ga alaneb-ize hari kaa, amma i ga jaw.
- ¹² Koyraa ra borey kaŋ ga buu ga yooyo,
 borey kaŋ maray ga hēe, i ga kaati ka faaba ceeci,
 amma a mana tee Irkoy se haya kul.
- ¹³ Boroyaŋ no kaŋ ture gaayoo ga,
 i si nga fondawey bay,
 i si cindi nga fondawey ra.
- ¹⁴ Boro wiikaw ga tun waati kaŋ gaayoo bangay,
 a ga talkaa nda alfukaaroo wii.
 Cijin here a ga hima nda zay.
- ¹⁵ Zinateeri ga almaaroo monno,
 a ga nee: «Boro kul si dii agay.»
 A ga sanfiti gum nga ndumoo ga.
- ¹⁶ Kubaa ra, i ga hugey kayri ka huru i ra,
 zaaroo ra, i ga ngi boŋ daabu hugu ra,
 i si gaayoo bay.
- ¹⁷ Ngi kul se, subbaahi man'ti kala buuyan biyoo,
 i ga buuyan biyoo torraa bay.
- ¹⁸ War ga nee kaŋ haroo ga koy nda boro futu nda gaabi,
 laaliyan ti nga bagaa laboo ga,
 a si yee ka alaneb faarey fonda zaa.
- ¹⁹ Sanda takaa kaŋ nda kogay
 nda konnoo ga neeži hari kogandi,
 takaa din da alaahara ga zunubantey derandi.
- ²⁰ Gundoo kaŋ ra a hun dirŋa a,
 nooney ga maakaani a ra.
 Šerretaray jaŋay ka kayri sanda tuuri.
- ²¹ Woy gun do a ga koy, woy kaŋ sii nda ize,
 a si gomni tee woy kaŋ kurŋoo buu se.

²² Amma Irkoy ga nga gaaboo ka gaabikoyney kar.

Nda a tun, boro si yee ka tammahā hunayan ra.

²³ A g'a naŋ, a ga hongu nga goo alaafiya ra,
amma moŋey goo ŋgi fondawey ga.

²⁴ Boro laaley ga jerandi waati kayna, woo banda ga, i ga dere.

I ga kaŋ sanda takaa kaŋ nda tuuri fita ga kaŋ,

i ga dunbandi sanda jeeniyar.

²⁵ Man'ti woo no wala, may no ma hin k'ay taarandi?

May no ma hin k'ay ŋenney kakaw.»

Cee hinzantoo kaŋ Bildad na ŝennoo zaa

25¹ Bildad, Ŝuwa bora a zaabi ka nee:
² «Irkoy bara nda hini kaŋ ga hunburandi,
 a ga alaafiya gorandi beena ra.
³ Nga wongu jamawey mma hin ka kabandi wala?
 May do nga gaayoo si too?
⁴ Taka foo nda adamize ga hin ka tee ŝerrante Irkoy jine?
 Taka foo nda boro kaŋ woy n'a hay ga henan?
⁵ Handoo hunday si kaaray,
 handarawey si henan a jine,
⁶ soko boro kaŋ man'ti kala nooni,
 nda adamize kaŋ man'ti kala nooni-ize!»

Cee hinzantoo kaŋ Ayuba na Bildad zaabi

26¹ Ayuba zaabi ka nee:
² «N'ga wan ka yalaafante faaba,
 n'ga wan ka kabe kaŋ sii nda gaabi faaba!
³ N'ga wan ka boro hoyray kaŋ sii nda lakkal,
 n'ga cebe kaŋ ni goo nda lakkal beeri!
⁴ May ga ni goo?
 May ka šenney wey daŋ ni mijoo ra?
⁵ Bukawey ga jijiri
 teekoo cire nda borey kaŋ goo a ra.
⁶ Nga do alaahara sii nda sirri,
 guusu futaa sii nda daabirji.
⁷ A ga hawsa here beenaa daaru koonu boŋ,
 a ga laboo deejji koonu ga.
⁸ A ga harey daabu nga duulawey ra,
 duulawey si say ngi tinjaa cire.
⁹ A ga nga kokoy gorodogoo gunaroo^j daabu,
 ka nga duulaa daaru a ga.
¹⁰ A na haya kaŋ ga kuubi ka bere žeeri haroo ga,
 ka koy hala gaayoo nda kubaa kaydogoo ga.
¹¹ Beenaa ganjey ga jijiri,
 i ga hunbur nda a kašeta i ga.
¹² Nga gaaboo nda a ga teekoo boosandi,
 nga lakkaloo nda a ga teekoo adabba laalaa^k motti.
¹³ Nga mijoo hewoo ga beenaa nerandi,
 kaboo ga gondoo kaŋ zuru hay.
¹⁴ Aywa, woo ti nga goyey kul ikaccaa.
 Macin ti ŋuunuŋuunuyanoo kaŋ ir ga maar'a?
 May no ma faham nga hinoo jinjinjanoo se?»

^j26.9 nga kokoy gorodogoo gunaroo, Ebere šenni ra, almaganaa faa ti *handu kaaraa ndumoo*.

^k26.12 Zamnaa 9.13; Zabur 89.11.

- 27** ¹ Ayuba yee koyne ka tonton nga šennoo ga ka nee:
² «Ay ga žee nda Irkoy kaŋ ga huna maapoo
kaŋ n'ay cimoo taa ay kone,
nga kaŋ ti Hini-kul-koyoo kaŋ n'ay hundoo torro.
³ Kullihinne ay ga hunsar,
kullihinne Irkoy hunsaroo goo ay niiney ra,
⁴ šenni laala si hun ay mijoo ra,
ay deenoo si zanba.
⁵ Abada ay si war noo cimi!
Hala ay buuyanoo ga ay s'ay laadirtaraa naŋ.
⁶ Ay ga gaabandi ay šerretaraa ga, ay si kaa a ra,
ay binoo s'ay zukandi ba cee foo.
⁷ Yala agay iberoo ma diyandi boro laala,
boro kaŋ kay ya ne ma diyandi boro kaŋ si šerre!
⁸ Macin ti naataa kaŋ goo boro se kaŋ si hunbur Irkoy
waati kaŋ a na hundoo kaa?
⁹ Waati kaŋ bone kaa a ga,
Irkoy ga maa nga kaatey wala?
¹⁰ A ga Hini-kul-koyoo tee nga bajoo,
A ga Irkoy cee waati kul wala?
¹¹ Ay ga war cawandi haya kaŋ ti Irkoy hinoo,
ay si Hini-kul-koyoo hayey tugu war se.
¹² Nga ne, war hunday kul dii ey henna,
macin se war ga war boŋ derandi šenni yaadayar ra?
¹³ Woo ti bagaa kaŋ Irkoy n'a jisi boro laaley se,
woo ti tubuhayaa kaŋ boro binekogawey ga duu a Hini-kul-koyoo do.
¹⁴ Ba nda a goo nda ize booboyar, takuba wane nda ey,
nga hayroo si kungu.
¹⁵ Borey kaŋ ga cindi dumaa ga, buuyan g'i fiŋi,
bila nda wandey kaŋ i buu k'i naŋ m'i hēe.
¹⁶ Nda a na nzorfu kaaray marga sanda labu,
ka bankaaray zuku cere ga sanda labudiini,
¹⁷ nga no k'i zuku cere ga,
boro šerrantaa no m'i daŋ,
boro henanantaa no ma duu nzorfoo.
¹⁸ Hugoo kaŋ a n'a cin ga hima nda nooni hugu,
a ga hima nda tende kaŋ gardikaw g'a cin nga boŋ se.
¹⁹ A ga kani nda almankoyntaray, haya kul si duu nga almanoo,
a ga nga moyey hay, alman kul sii no!
²⁰ Balaawu ga kaŋ a ga sanda ncirji,
hewkur g'a zaa cijinoo ra.
²¹ Dandi hewoo g'a zaa ka koy,
a g'a dogu laala k'a kaa nga gorodogoo ra.
²² I g'a kar, i si hinna a se,
a si hun a ra, kala a ma zuru.
²³ I ga kobi nga bonaa maaganda se,
nongu kul kaŋ ra a koy, borey ga wisi ka haaru a ra.»

28¹ «Cimi no, nongu goo no kaŋ ra nzorfu kaaray ga hun,
nda nongu kaŋ ra wura ga jumay ka henan,

² Guuru bibi si hun kala laboo ra,
tondi mennante ga alhan noo.

³ Kubawey ga ben,

i ga laboo fanši ka koy guusu kuku ra
hala tondey kaŋ ga tugu buuyan biyoo ra.

⁴ I ga guusu fanši kaŋ ga mooru borey gorodogoo,
nongu ra kaŋ ra cee si duu jisidoo,

i nka deejja, i ga zinji-zinji adamizey se nongu mooro.

⁵ Laboo kaŋ ra meehunay ga hun gandaheroo
bere-bere sanda nuune ka duu a.

⁶ Safir tondi si duwandi kala laboo tondey ra,
no din ra wura hamni ga duwandi.

⁷ Ciraw kaŋ ga hoo si fonda bay,
algabu biboo moŋey si dii a.

⁸ Ganjihooga kaŋ ga zankam mana too no din,
ganjihayla mana bay ka bisa nda no din.

⁹ Adamize ga kaŋ tondi ga,
a ga tondi hondey bere hala ngi linjeŋ ga.

¹⁰ A ga guusu kaa tondey ra k'a tee hari bisadoo,
moŋey ga dii haya kayante dumi kul.

¹¹ A ga haroo kayandi hala a masi dandi,
a ga haya tuganteŋ fatawandi.

¹² Amma man ra lakkal ga duwandi?
Man ra fahamay doo goo?

¹³ Adamize si alkadaroo bay,
a si duwandi hundikoyneŋ laboo ga.

¹⁴ Guusu beeroo nee: «A sii ay ra.»
Teekoo nee: «A sii ay do.»

¹⁵ Ba wura alhakiika s'a noo boro se,
nzorfu kaaray si duu a.

¹⁶ A si hin ka neešandi Ofir ganda wura bande,
oniks tondi hay šenda si duu a,
safir tondi hay šenda si duu a.

¹⁷ Wura wala diji si hin ka deedandi a ga,
a si hin ka barmayandi nda wura alhakiika jinay.

¹⁸ Almarjaanu nda murmur si hin ka kay a jine,
lakkal hayoo bisa alyakuutu.

¹⁹ Topaz tondi kaŋ hun Kuš ganda ra
si hin ka deedandi a ga,
wura alhakiika si toor'a alkadar.

²⁰ Man ra lakkal ga hun?

Man ra fahamay dogoo goo?

²¹ A tugandi hundikoyneŋ kul se,
a daabandi beenaa cirawey se.

²² Guusu futaa nda buuyanoo šelaŋ ka nee:
«Ir haŋawey maa nga šennoo.»

²³ Irkoy no ma lakkal fonda bay,

nga no ma dogoo bay,

²⁴ zama nga no ma dii hala laboo kaydogoo ga,
a ga dii haya kul kaŋ goo beenaa cire.

²⁵ Nga no ka hewoo hinoo daŋ,

nga no ma harey neeši.

²⁶ Waati kaŋ a na yaamar noo nciŋŋoo se,

ka fondo tee meli nda jinjinŋyan se,

²⁷ waatoo din a dii lakkal, a n'a deede,

a n'a laasaabu, a n'a noo alkadar.

²⁸ Woo banda ga, a nee adamize se:

«Ka hunbur war Koyoo, woo ti lakkal,

ka mooru ifutu, woo ti fahamay!»»

29¹ Ayuba yee koyne ka tonton nga šennoo ga ka nee:
² «Hay, nda a gar ba ya mma hin ka yee ay handu bisantey takaa ga,
 jirbey kaŋ Irkoy g'ay lakkal,
³ waatey kaŋ ra a ga nga fitillaa diinandi ay boŋoo boŋ
 nga gaayoo ra ay ga dira kubaa ra!
⁴ Takaa kaŋ ay cindi ka ti a waatoo kaŋ ay tee aru,
 waatoo din Irkoy ceretaraa g'ay hugoo lakkal.
⁵ Waatoo din Hini-kul-koyoo goo ay bande,
 ay zankaarey g'ay kuubi ka bere.
⁶ Waatoo din jii nda waa ga tee ay do sanda hari.
⁷ Waatoo din ay fatta ka koy koyraa miŋoo ga
 de ay g'ay gorodogoo tee farroo ra.
⁸ Nda aru soogey dii agay, i ga tugu,
 aru žeeney ga tun ka kay.
⁹ Boŋkoyney ga ngi šenney kayandi
 de i ga ngi kabey daŋ ngi miŋey ga.
¹⁰ Boro beerey ga dangay,
 ngi deeney ga denji dankawey ga.
¹¹ Waatoo din boro kaŋ ga maa ay jindoo
 ga nee kaŋ ay duu gomni,
 moo kaŋ dii agay ga seedetaray tee ay ga.
¹² Zama talka kaŋ ga kaati ka faaba ceeci,
 ay ga nga tilasoo kaa a ga,
 alyatim kaŋ sii nda faabakaw, ay g'a faaba.
¹³ Boro kaŋ ga baa ka buu ga gaara ya ne,
 ay ga woyoo kaŋ kurŋoo buu binoo ŋalandi.
¹⁴ Ay si daabu nda kala šerretaray, ay bankaaraa no.
 Ay cimoo ti ay burmusoo nda ay fatalaa.
¹⁵ Ay tee moo danaa se,
 nda cee bongey se.
¹⁶ Ay tee talkey se baaba,
 borey kaŋ ay s'i bay, ay ga ngi misoo guna.
¹⁷ Ay ga borey kaŋ si šerre warkandawey kayri
 ka hamoo kaa hijney ra.
¹⁸ Ay ga nee ay boŋ se kaŋ ay ga buu ay hugoo ra,
 agay aloomuroo hinnaa ga too labutaasi gurunbey.
¹⁹ Ay linjey ga koy haroo here,
 harandaŋoo ga cijinoo tee ay fitawey ga.
²⁰ Waati kul ay ga duu darža taaga
 ay biraa ga duu gaabi ay kaboo ra.
²¹ Waatoo din borey g'ay batu ka haŋajer ya ne,
 i ga dangay ka maa ay hoyraa.
²² Ay šenney si kakawandi,
 ay meešenney zunbu borey ga
 sanda ncirŋi kaŋ ga loti laboo ga.
²³ I g'ay batu sanda takaa kaŋ nda boro ga ncirŋi batu,
 i ga miŋey hay sanda boro kaŋ ga ncirŋi jinaa ga kaŋ.
²⁴ Ay haaraa ga tee i se boŋhaway,
 haya kul s'ay ganji agay ndumoo ma feeri i se.
²⁵ Ay tee i se jineboro
 ka fondaa cebe i se kaŋ bande i ga hima ka dira,

ay ga goro i game sanda kokoy karj goo nga wongu-izey gamey ra,
sanda boro karj ga borey karj biney ga hēe biney yaynandi.»

- 30**¹ «Amma sohō, boroyaŋ kaŋ ay žen ey ga haaru ay ra,
 ŋgi kaŋ ay cindi ka donda baabey
 k'i daŋ ay alman kurey hanšey ra.
- ² Macin no ŋgi kabey gaaboo g'a hanse ya ne?
 Ŋgi albarkaa koy.
- ³ Jaŋay nda heray g'i yalaafandi,
 i ga ŋaayan ceeci labu kogaa ra
 kaŋ sii nongu kogaa kaŋ ra hari sii kaŋ naŋandi za gayyan.
- ⁴ I ga saajoo fita ciiri-ciirante kaa tuuri kaccey ra k'a ŋaa,
 de mo ŋaayan sii no nda man'ti saabawey linjey.
- ⁵ I g'i gaaray k'i kaa adamizey ra,
 i ga kaati i ga sanda zay.
- ⁶ I ga koy goro goorey tondey ra,
 labu guusey nda tondi guusey ra.
- ⁷ I ga hēe tuuri kaccey gamey ra,
 i ga marga karjinaŋey cire.
- ⁸ Boro yaada izeyaŋ no,
 boroyaŋ no kaŋ sii nda beeray.
 I n'i kar k'i gaaray gandaa ra.
- ⁹ Sohō, agay ti ŋgi doonoo,
 i n'ay tee hoorayhaya.
- ¹⁰ I ga konna agay, i ga hibi ay ga,
 i si fay nda ka tufa agay ndumoo ga.
- ¹¹ Zama Irkoy k'ay biraa yorkandi,
 haya kul si borey wey dii.
- ¹² Boro laaley wey tun ka kay ya ne k'ay cewey tuti,
 i ga guusuyaŋ fanši ay jine hala ya kaŋ i ra,
- ¹³ I ga fondo dunbu ay ga k'ay halaciroo ceeci,
 ŋgi kaŋ boro kul s'i faaba.
- ¹⁴ I na fun beeri kaa cetaa ra ka kaa ay ga,
 i ga koy, i ga kaa sanda nongu kaŋ say ra.
- ¹⁵ Hunburay beeri kaŋ ay ga,
 ay beeraa koy sanda subu kaŋ hewoo n'a zaa.
 Faaba kul dere ya ne sanda duula kaŋ bisa.
- ¹⁶ Sohō, agay aloomuroo goo ma ben,
 binekankamay zaariyaŋ n'ay dii.
- ¹⁷ Cijin here, farayanoo ga too hala ay birey do,
 dorey kaŋ g'ay ŋaa si hunanzam.
- ¹⁸ Irkoy n'ay bankaaraa cendi k'a dii nda gaabi,
 a n'ay šiita nda ay burmusoo.
- ¹⁹ A n'ay warra batakaraa ra,
 ay ga hima nda labu nda boosu.
- ²⁰ Ay ga kaati ka faaba ceeci ni ga, amma n'si tuuru ya ne,
 ay ga kay ay boŋ ga hala ma lakkal daŋ ya ne.
- ²¹ Ni bere ka binebibay ay ga,
 n'g'ay tangam nda ni kaboo gaaboo.
- ²² N'ga hewoo k'ay zaa, k'ay bere,
 n'n'ay derandi hewkuroo ra.
- ²³ Ay ga bay, ni mma m'ay ka koy buuyan ga
 kaŋ ti nongoo kaŋ ra hundikoyney kul ga koy.
- ²⁴ Boro kaŋ goo ma halaci si nga kabey šerre wala?

Boro kaŋ goo bone ra si kaati ka faabayan ceeci wala?

²⁵ Ya na hēe borey se kaŋ goo waati šenda ra wala?

Ay binoo mana maray talkaa se wala?

²⁶ Ay ga gomni tammahā,

amma laalay ka kaa,

ay ga gaay batu,

amma kubay ka kaa.

²⁷ Ay binoo si fay nda hēeni,

binemarayyan zaarey gum ay ga.

²⁸ Ay gaahamoo bibi, amma man'ti waynaa no,

ay ga tun borey margaroo ra ka faabayan ceeci.

²⁹ Ay tee nzoŋawey armaa,

taatagawey hangasino.

³⁰ Ay kuuroo ga bibi ay ga,

gaaham konnoo g'ay birey ton.

³¹ Ay kuntijoo si hēe de kala buuyan dooney se,

ay laatoo si kara de kala hēeni donkey se.»

- 31** ¹ «Amaana no ay daŋ agay nda ay moŋey game
 kaŋ ay s'ay moŋey kaŋji
 woy soogo ra kaŋ si aru bay k'a boonay.
- ² Nda man'ti woo, macin ti bagaa kaŋ Irkoy kaŋ goo beena ra g'a jisi ya ne?
 Macin ti tuboo kaŋ Hini-kul-koyoo g'a sanba ya ne ka hun beena ra?
- ³ Bone si kaŋ boro laaley ga wala?
 Balaawu si kaŋ goy futu teekey ga wala?
- ⁴ Irkoy si dii ay dira takaa wala?
 A s'ay cee diraa kul kabu wala?
- ⁵ Ay ga doona ka taari wala?
 Ay ga cahā ka zanba wala?
- ⁶ Irkoy m'ay neeši nda neešihaya cimi!
 Woo ra a ga dii kaŋ ay ga laadir.
- ⁷ Nda ay cewey šiiri ka hun fonda ga,
 nda ay binoo hanga ay moŋey alhawaa bande,
 nda teegoy laala n'ay kabey žiibandi,
- ⁸ yala boro tana ma haya ŋaa kaŋ ay n'a duma,
 wala ay faaroo ma dogandi ka hun laboo ra!
- ⁹ Nda ay binoo nka hanga woy waani,
 de ay n'ay taalammaa hugoo miŋoo monno,
- ¹⁰ yala ay wandoo ma tam goy tee boro tana se,
 de aru tanayaŋ ma kani nda a!
- ¹¹ Nda woo tee, ay na laybu haawinte tee,
 almuhā kaŋ ciitikey g'a zukandi.
- ¹² Agay almuhāloo tee sanda nuune
 kaŋ g'ay diinandi hala guusu futaa ra,
 ka haya kul kaŋ ay duu a halaci.
- ¹³ Kakaw kaŋ huru
 agay nda ay tamoo wala ay koŋŋaa game,
 zama ya na ŋi alhakoo guna,
- ¹⁴ nda Irkoy na ŋennoo din tunandi, macin no ay ga nee?
 Nda a n'ay hāa, macin nda ay g'a zaabi?
- ¹⁵ Koy follokaa no kaŋ n'ir kul tee,
 agay nda ŋi kul ir ŋaa gundoo ra.
- ¹⁶ Ya nka wanji yalaafante ŋaarayroo,
 wala ka woy kaŋ kurŋoo buu naŋ a gay a ga batu, ya n'a faaba wala?
- ¹⁷ Ya nk'ay ŋaahayaa ŋaa agay foo
 bila nda ya alyatimoo bagaa kaa wala?
- ¹⁸ Za ay zankataray ya nka tee i se
 sanda baaba kaŋ jeroo ga i ga goro,
 za ay huru aduŋŋa ra, ay ga lakkal daŋ woy kaŋ kurŋoo buu se.
- ¹⁹ Nda ya nka dii alfukaaru kaŋ sii nda bankaaray,
 wala talka kaŋ sii nda gumtaafe, ay n'i naŋ
- ²⁰ bila nda ay m'i noo ay feejeŋ haaboo gumtaafe
 kaŋ nda i ga gum,
 i ga gaara ya ne wala?
- ²¹ Nda ay kaboo bay ka too alyatim do,
 zama ciitikey ti ay cereŋ,
- ²² yala ay jesoo ma hun ay dumaa ga,
 ay kabe hankoroo ma kayri!
- ²³ Zama ay ga hunbur Irkoy bonaa,

ay si hin ka haya tee nga kokoytaraa jine.

²⁴ Ya nk'ay naanaa daŋ wura ra,

ya nka nee wura alhakiika se: «Ay ga wakkal ni ga», wala?

²⁵ Ya nka fooma nda ag'arzakaa,

nda almanoo kaŋ ay kabey n'i noo ya ne wala?

²⁶ Nda ay na waynaa gaayoo nereroo guna,

de ay na handoo guna kaŋ ga dira nga daržaa ra,

²⁷ ay binoo nk'ay derandi tuguyan ra,

k'ay kaboo daŋ ay mijoo ga k'i summu wala?

²⁸ Nda ay na woo tee, nga mo laybu no kaŋ ga hima nda ciiti,

ay na Koyoo kaŋ goo beenaa ra zanba!

²⁹ Ya nka ŋaali nda agay iberoo bonaa wala?

Ya nka yafarhā, zama ifutu duu a wala?

³⁰ Ya na yadda ay mijoo ma zunubu tee,

k'a danga hala a ma buu!

³¹ Borey kaŋ goo ay hugoo ra mma nee:

«May bara ni hugoo ra kaŋ mana kungu ham?»

³² Ya na bay ka naŋ yaw ma kani lolaa ra,

ay hugoo mijoo ga hay dirakey se.

³³ Ya nk'ay hooyaney tugu sanda takaa kaŋ Adama bay k'a tee¹ wala?

Ya nk'ay layboo tugu ay ziibaa ra wala?

³⁴ Ya mma hunbur jamaa mijney,

wala ay borey m'ay fur,

ya mma tee suk, ay si fatta nda hugoo mijoo wala?

³⁵ Jalla, nda a gar boro goo no kaŋ ga haŋajer ya ne!

Woo ti ay šenni kokorantaa.

Yala Hini-kul-koyoo m'ay zaabi!

Torceyanoo kaŋ agay nkuwaa n'a tee ya ne,

³⁶ ay g'a fur ay jesoo ga,

ay g'a daŋ sanda kokoy fuula.

³⁷ Ay g'ay teegoyey kul laasaaboo tee a bande.

Ay ga man a sanda boŋkoyni.

³⁸ Nda a gar ay faaroo nka kaati ay ga,

de nga nda nga nonguyan na munday doori ay sabbu se,

³⁹ ya nka nga heгаа ŋaa kaŋ ya n'a bana,

ka nga koyey tammahāa kaa wala?

⁴⁰ Yala karji ma zay ya ne alkama dogoo ra,

subu futu ma zay ya ne *oržoo dogoo ra!»

Ne ga Ayuba šenney ben.

¹31.33 sanda takaa kaŋ Adama bay k'a tee, Ebere šenni ra, almaganaa faa ti sanda adamizey takaa.

Elihu futuroo

32 ¹Ayuba cere hinzaa fay nda k'a zaabi, zama Ayuba do boro šerrante ti nga. ²Waatoo woo, Barakel kaŋ ti Buz alkabiilaa boro, kaŋ si hun kala Ram alaayan beeroo ra, nga iz'aroo Elihu hanse ka futu. A hanse ka futu Ayuba ga, zama Ayuba ga nga boŋ dii šerrante Irkoy jine. ³A futu Ayuba cere hinzaa ga, zama i mana hin ka yee ka duu zaabi, amma woo kul, i nee kaŋ Ayuba tooŋe. ⁴I kul žen Elihu, woo se Elihu batu jina ka duu ka šennoo zaa ka šelaŋ Ayuba se. ⁵Waatoo kaŋ Elihu bay zaabi sii i kone, a futu.

Elihu na šennoo zaa

⁶Barakel kaŋ ti Buz boro, nga iz'aroo Elihu na šennoo zaa ka nee:

«Aru sooga ti agay, war man'ti kala boro žeenayaŋ,
woo se ay jijiri, ay hunbur
k'ay bayhayaa daŋ war jine.

⁷Ya nka nee ay boŋ se: «Boro žeeney ma šelaŋ,
ngi jiirey booboyanoo ga kate i ma lakkal cawandi.»

⁸Amma nda cimi, hundoo kaŋ goo adamize ra,
man'ti kala Hini-kul-koyoo hunsaroo kaŋ ga adamize noo fahamay.

⁹Ka duu jiiri boobo si boro noo lakkal,
man'ti boro žeeney no ma šerretaray bay.

¹⁰Woo se ay ga nee kaŋ ma haŋajer ya ne,
agay mo g'ay bayraa cebe ma ne.

¹¹Aywa, ay na war šenney batu,
ay na haŋajer war lakkaloo se,
war ma šelaŋ hala war ma too war šenney kaydogoo ga.

¹²Ay na lakkal daŋ war se,
amma war affoo kul mana hin ka Ayuba kakaw,
boro kul mana nga šenney zaabi.

¹³Woo kul, war masi nee: «Ir duu lakkal:

Irkoy hinne no ma hin ka cebe a se kaŋ a dere, man'ti boro!»

¹⁴Man'ti agay se Ayuba šelaŋ,
adiši ay s'a zaabi nda war šenney dumi.

¹⁵Miŋey daaba, i mana šelaŋ koyne,
šenni sii miŋey ra!

¹⁶Y'i batu, zama i si šelaŋ,
zama i kay, i si šelaŋ koyne wala?

¹⁷Woo ra agay mo, ay ga šennoo zaa,
agay mo g'ay bayraa cebe.

¹⁸Zama šenni boobo goo ay do,
ay hundoo g'ay gaabi ya šelaŋ

¹⁹A ga tee ya ne sanda *alaneb hari mooro
kaŋ ga zarga ay gundoo ra,
sanda hunbar taagayaŋ kaŋ ga baa ka bagu.

²⁰Ay ga šelaŋ hala ya duu ka hunsar,
ay g'ay miŋoo feeri ka zaabi.

²¹Ay si borey daŋ cere jine,
ay si adamize kul zanzaŋ.

²²Zama ay si wan boro zanzaŋyan,
nda ay n'a tee, ay takakaa g'ay derandi nda cahāyan.»

- 33**¹ «Sohō, Ayuba, ay g'a wiri ni ga, ma hañajer ay ũenney se,
 hañja kayandi ay ũenney kul se!
- ² Guna, ay g'ay mijoo feeri,
 ay deenoo ga ũelañ ay mijoo ra,
- ³ ũerretaraa kañ goo ay binoo ra nda ay ga ũenney wey har,
 bayray henanante no kañ ay mijoo g'a har.
- ⁴ Irkoy *Hundoo k'ay tee,
 Hini-kul-koyoo mijoo hunsaroo k'ay hunandi.
- ⁵ Nda n'ga hin, ay zaabi,
 soolu ka kay ay jine!
- ⁶ Nga ne, Irkoy do, agay nda ni kul ga sawa,
 agay hunday mana hun kala labudiini ra.
- ⁷ Woo ra n'si hima ka hunbur agay ka ni binoo dunbu,
 ay hinoo si hin ka ni ũiita.
- ⁸ Amma ni ũelañ ay jine,
 ay maa ni ũenney.
- ⁹ Ni nee: «Ay ga henan, ya na ifutu tee,
 ay binoo ga henan, laybu sii ay ga.
- ¹⁰ Woo kul, Irkoy goo ma kobay ceeci ay ga,
 a g'ay dii nga iberoo.
- ¹¹ A g'ay cewey gaala nda bundu,
 a g'ay dira takaa kul koroũi.»
- ¹² Ay ga ni bayrandi kañ woo ra ni sii nda cimi,
 zama Irkoy bisa adamize.
- ¹³ Macin se n'ga yenje wiri a ga,
 kañ se a si ni ũenney zaabi se wala?
- ¹⁴ Irkoy ga ũelañ boro se nda takaa woo hō,
 suba a ga ũelañ boro se nda taka tana foo,
 amma boro si hañajer.
- ¹⁵ Handiri ra, cijin here bangayyan ra,
 waati kañ jirbi koma na adamize dii,
 ka gar i ga kani ngi daaroo boñ:
- ¹⁶ waatoo din a ga borey hañawey feeri k'i bayrandi
 k'i cawandi henna,
- ¹⁷ hala nga ma adamize moorandi nga teegoy laaley
 ka boro hallasi bolsay ra,
- ¹⁸ hala nga m'a hallasi *saaraa guusoo ga,
 yaaji masi nga hunaroo halaci.
- ¹⁹ Koyne mo Irkoy ga boro gooji
 nga wircoo daaroo boñ,
 gurzugay si ben gaahamoo ra.
- ²⁰ ũaayan kul mma tar a se,
 ba ũaayaney kañ ga hanse ka kan.
- ²¹ A ga pom ka gaahamoo kul kaa a ga,
 birey kañ boro si dii ey, sohō boro ga dii ey.
- ²² Nga hundoo ga man saaraa guusoo,
 nga hunaroo goo hundi diikeey kabey ra.
- ²³ Amma nda almalayka kañ ti waafakandikaw goo a jere,
 almalayka foo almalaykaa zenber (1.000) game
 kañ ga adamize cebe haya kañ a ga hima k'a tee,
- ²⁴ a ga alhormo tee a se, ka nee Irkoy se:

«A hallasi, a masi zunbu saaraa guusoo ra!
Zama ay duu haya kaŋ ay g'a bana k'a feeri.»

²⁵ Waatoo din gaahamoo ga tee sanda zanka gaaham,
a ga tee sanda nga soogataraa waatoo.

²⁶ A ga Irkoy suurandi, a ga alhormo tee a se,
a ga koy kay a jine nda ŋaali.

Irkoy ga bora willi nga šerretaraa dogoo ra.

²⁷ A ga don adamizey jine ka nee:

«Ay na zunubu tee, ay na haya šerrantaa šiirandi,
ya na duu zukandoo kaŋ nda ay ga hima.

²⁸ Irkoy n'ay soolam, ka gar ya nka hima ka zunbu saaraa guusoo ra,
sohō ay ga huna ka dii gaayoo koyne!»

²⁹ Nga ne, woo kul Irkoy g'a tee adamize se,
a g'a tee cee hinka, cee hinza.

³⁰ Takaa woo nda a ga adamize hundoo hallasi saaraa guusoo ra,
ka baahunantey gaayoo daŋ a ga.

³¹ Aywa, Ayuba, haŋajer ya ne!

Dangay, agay no ma šelaŋ!

³² Nda šenni goo ni do, tuuru ya ne!

Šelaŋ, zama ay ga baa ma duu cimi.

³³ Nda man'ti woo, adiši haŋajer ya ne!

Dangay, ay ga lakkal cawandi ma ne!»

Cee hinkantoo kaŋ Elihu na ŧennoo zaa

- 34** ¹ Elihu tonton nga ŧennoo ga ka nee:
² «Lakkalkoyney, wa haŋajer ay ŧenney se!
 War kaŋ goo nda bayray,
 wa war haŋawey kayandi hayaa kaŋ ay g'a har se!
³ Takaa kaŋ nda mee ga maa ŋaayan tenbaa,
 takaa din da haŋa ga ŧenney kaa cere ra.
⁴ Woo ga, ir ma hayaa suuba ir boŋ se kaŋ ti cimi,
 cere bande ir ma hayaa bay kaŋ ga boori.
⁵ Zama Ayuba ka nee kaŋ nga ga henan,
 amma Irkoy na nga cimoo taa nga kone.
⁶ Nga goo nda cimi, a na nga tee taariharkaw,
 nga ga henan, a na nga maray ka nga wii.
⁷ Boro mma goo no kaŋ ga hima nda Ayuba
 kaŋ ga poonoyan haŋ sanda hari,
⁸ a goo borey kaŋ ga ŧerretaray jaŋay tee margaroo ra,
 a ga dira boro laaley bande?
⁹ Zama a nee: «A si baffoo hanse adamize se
 a ma ceeci ka kan Irkoy se.»
¹⁰ Woo se adamize lakkalkoyney, wa haŋajer ya ne!
 Irkoy nda goy futu ga mooru cere.
 Hini-kul-koyoo nda ŧerre jaŋay ga mooru cere.
¹¹ A ga adamize bana ka sawa nda nga teegoyey,
 a ga boro foo kul dii nda nga dira takaa.
¹² Nda cimi, Irkoy si ifutu tee,
 abada Hini-kul-koyoo si ciiti ŧiirandi.
¹³ May ka laboo talfi a ga?
 May ka aduŋa daŋ kaboo ra?
¹⁴ Nda a gar Irkoy si hongu kala nga boŋ hinne,
 nda a kate nga ga nga *Hundoo nda nga hunsaroo,
¹⁵ hayey kul hundey ga hun cere bande,
 adamize ga yee laboo ra.
¹⁶ Nda ni goo nda lakkal, haŋajer woo se,
 ma lakkal daŋ ay ŧenney se!
¹⁷ Boro kaŋ ga konnay cimi ga hin ka laama wala?
 N'ga Boro Serrante zukandi kaŋ ti Hinikoyoo wala?
¹⁸ Nga hinne no ma nee kokoy se: «Furku»,
 ka nee boro kayantey se: «Boro laala».
¹⁹ A si boŋkoyini ndumoo guna,
 a si almankoyini daŋ talka jine,
 zama nga kabey ka ngi boro hinkaa kul taka.
²⁰ I ga buu dogoo din da,
 cijin bine jama ga tun ka ture,
 woo banda ga, i ga dere.
 Gaabikoyini ga hibandi bila boro kabe ma too a do.
²¹ Zama Irkoy ga dii adamize fondawey,
 a ga nga cee diraa kul laasaabu.
²² Kubay biboo nda buuyan biyoo kul sii no
 kaŋ ra borey kaŋ ga ŧerretaray jaŋay tee ga hin ka tugu.
²³ A si too Irkoy ma adamize koroŧi waati kuku jina

ka duu k'a ciiti.

²⁴ A ga hinikoyey kayri bila a ma ceeniine diray tee,
a ga boro daŋ dogey ra,

²⁵ zama a ga ngi teegoyey bay.

Cijin folloku a g'i bere k'i motti.

²⁶ A g'i kar borey jine

sanda boro laalayaŋ.

²⁷ Zama i nka fay nda k'a gana,
de i mana faham nga fondawey kul se.

²⁸ I na yalaafante hēenoo ka too a do,

a ga maa zarabantey hēenoo.

²⁹ Nda Irkoy na alaafiya noo, may no ma Irkoy zukandi woo se?

Nda a na nga ndumoo tugu, may ma hin ka dii a?

Gandawey wala adamizey,

³⁰ a si baa boro kaŋ si hunbur Irkoy m'i laama,

a masi tee kumsay jamaa se.

³¹ Nda boro nee Irkoy se:

«Ay n'ay zukandoo muŋe, ay si yee koyne ka ifutu tee.

³² Haya kaŋ ay si dii a, a cebe ya ne,

nda ay na laybu tee, ay s'a filla koyne»,

³³ Irkoy mma boro bana ka sawa nda boraa ibaayoo wala?

Ni ka si yadda a ga.

Ni no ma suuba, man'ti agay no!

Aywa, hayaa har kaŋ n'g'a bay!

³⁴ Adamize lakkalkoyney

nda boro fahamantey kaŋ ga haŋajer ya ne ga nee ya ne:

³⁵ «Ayuba si haya bay kaŋ nga g'a har,

nga ŧenney sii nda addalil.

³⁶ Ayuba ma siyandi hala kaydogoo ga,

zama a ga ŧelaŋ sanda boro laala!

³⁷ A ga tureyan tee ka tonton nga zunuboo ga,

a ga kobi nda foomayan ir game,

a ga ŧenni boobo har Irkoy ga.»»

Cee hinzantoo kaŋ Elihu na šennoo zaa

- 35**¹ Elihu na šennoo zaa ka nee:
² «N'ga hongu ni goo nda cimi ka nee: «Ay ga šerre ka bisa Irkoy.»
³ Zama ni nee Irkoy se: «Man ni nafaa ya si zunubu tee, macin no a g'a hanse ya ne?»
⁴ Agay no ma ni zaabi, ni nda ni cerey kaŋ goo ni bande.
⁵ Beenaa honnay, guna! Duulawey guna, takaa kaŋ nda i ga mooru ni ga.
⁶ Nda n'na zunubu tee, cin no n'g'a hasara a se? Nda ni hooyaney boobo, macin ti toonaa kaŋ n'n'a tee a se?
⁷ Nda boro šerrante ti ni, macin ti nafaa kaŋ ga hun a se ni do? Macin no a ga duu a ni ga?
⁸ Ni borolaalataraa si hin ka haya hasara kala ni cine se, šerretaraa si haya hanse kala adamize se.
⁹ Borey ga kaati ngi kankamyan boobey se, borey ga faabayan ceeci ka ngi kaa boŋkoyney hini futaa cire.
¹⁰ Amma boro kul si nee: «Man Irkoy kaŋ n'ay taka? Nga kaŋ ga baytiyaŋ zumandi boro ga cijin here a m'i don,
¹¹ nga kaŋ g'ir cawandi ka bisa laboo adabbawey, nga kaŋ g'ir noo lakkal ka bisa beenaa cirawey?»
¹² Borey ga kaati, amma Irkoy si tuuru i se, boro laaley foomayanoo maaganda se.
¹³ Cimi no, i mma kaati yaada, Irkoy si haŋajer i se, Hini-kul-koyoo si dii a.
¹⁴ Amma ni ka nee kaŋ n'si dii a, ni misoo goo a jine, a batu!
¹⁵ Hala sohō a mana nga futuroo cebe, ni mma nee kaŋ a nka dirŋa tureyan boobey.
¹⁶ Šenni yaadayaŋ no Ayuba ga nga miŋoo feeri k'i har, a ga lakkal jaŋante šenni booboyaŋ har.»

Cee taacantoo kaŋ Elihu na ŧennoo zaa

- 36** ¹ Elihu koy a ga ka ŧelaŋ, a nee:
² «Ay batu kayna, ay ga ni fahamandi,
 zama haya goo ay do kaŋ ay ga baa y'a har ma ne Irkoy sabboo se.
³ Ay g'ay bayraa ceeci nongu mooro ra
 ka ŧelaŋ k'ay Takakaa noo cimi.
⁴ Zama nda cimi, ay ŧenney man'ti taari,
 boro kaŋ goo nda lakkal timmante bara ni jere.
⁵ Irkoy goo nda hini, a si konna boro kul,
 a goo nda hini, haya kaŋ a n'a kayandi si tun.
⁶ A si naŋ boro laala ma huna,
 a ga zarabantey noo cimi.
⁷ A si nga moŋey kaa boro ŧerrante ga,
 a g'i gorandi kokoyey bande fuulaa ra,
 a g'i gorandi k'i tabatandi hala i ma jer.
⁸ Nda guuru karfuyaŋ huru i ga,
 nda i huru bone ra,
⁹ woo ra Irkoy ga ngi goy futaa har i se
 nda ngi tureyanoo waati kaŋ i bolsay.
¹⁰ A ga haŋawey feeri i ma maa nga gagayroo se,
 a ga nee i se kaŋ i ma fay nda ifutu.
¹¹ Nda i na haŋajer ka boŋdum,
 i ga ngi hunaroo benandi gomni ra,
 ka ngi jiiri korawey benandi kaani ra.
¹² Nda i mana haŋajer, yaaji g'i halaci,
 i ga buu bayray jaŋay ra.
¹³ Borey kaŋ si hunbur Irkoy mma ngi boŋ noo futay se,
 i si kaati ka faaba ceeci waati kaŋ a n'i gaala.
¹⁴ I ga buu ngi soogataraa ra
 arey kaŋ ga zinaa tee game.
¹⁵ Amma a ga zarabantaa zaraboo k'a feeri,
 farayan nda a ga nga haŋaa feeri k'a cawandi.
¹⁶ A ga ni kaa ŧiitaroo ra,
 a ga ni feeri bila a ma ni zaa ka kay,
 ŋaayan henna ga boobo ni ŋaadogoo ra.
¹⁷ Amma ni zukandi sanda boro laala,
 ciitoo zukandoo ga too ni.
¹⁸ Masi naŋ ni futuroo ma ni daŋ wowyan ra,
 yala sufurawey booboyanoo masi ni kaa cimoo ga.
¹⁹ Ni kaatiroo ka faaba ceeci ga ni kaa zarabi ra wala?
 Ni gaaboo ga wasa wala?
²⁰ Masi cahā cijinoo ma too
 kaŋ ga jamayaŋ kaa dogey ra.
²¹ Hawgay masi bere ifutu here,
 woo ti haya kaŋ n'n'a suuba ni binemaraa maaganda.
²² Nga ne, Irkoy hinoo ga beeri,
 may ti cawandikaw sanda nga?
²³ May no ma hin ka hayaa a har a se kaŋ a m'a tee?
 May no ma hin ka nee a se: «Woo kaŋ n'n'a tee mana boori?»
²⁴ Lakkal tee ka Irkoy teegoyey beerandi,

kaŋ adamizey g'i don.

²⁵ Boro kul ga dii a,

adamize g'a honnay nongu mooro ra.

²⁶ Nga ne, Irkoy ga beeri, amma ir mana faham woo se,
nga jiirey hinna si kabandi.

²⁷ Nga no ma hari lotey cendi i ma žigi beene
k'i sosogu i ma tee nciŋni ka kaŋ.

²⁸ Duulawey ga haroo naŋ a ma kaŋ,
i g'a doori adamizey jamaa ga.

²⁹ May no ma faham duulawey takaa se,
nda takaa kaŋ nda nga gorodogoo ga jinjinj?

³⁰ Guna takaa kaŋ nda Irkoy ga nga gaayoo sanba a ga,
a ga teekoo guusey daabu.

³¹ Hayey wey nda a ga gandawey ciiti,
a ga hunay boobo noo.

³² A ga meloo dii nga kabey ra,
k'a sanba nongoo kaŋ ra a ga hima ka koy.

³³ Jinjinjyanoo jindoo ga nga kaaroo har,
ba adabbawey ga nga kaaroo bayrandi.»

- 37**¹ «Woo maaganda se ay binoo ga jijiri,
a ga sar ka hun nga dogoo ra.
- ² Wa hañajer, wa hañajer nga jindoo kaatoo se,
kaatiroo kañ ga hun mijoo ra!
- ³ A ga nga jinjinjanoo tee beenaa kul ra,
meley ga koy hala laboo kanjey ga.
- ⁴ Woo banda ga, jinde ga kaati.
A ga nga jinde beeri albarkantaa jer,
a si yee ka meloo dii za jindoo fatta.
- ⁵ Irkoy jinde kayfantaa ga jinjin,
a ga haya beeriyañ tee kañ ir s'i bay.
- ⁶ A ga nee neežoo se: «Kañ laboo ga!»
A ga nciñni yaamar, ba nciñni beerey.
- ⁷ Takaa woo nda a ga adamizey goyey kayandi,
hala borey kul ma yadda nga teegoyey ga^m.
- ⁸ Adabbawey huru ngi tugudogey ra,
i ga cindi ngi guusey ra.
- ⁹ Hew beeroo si hun kala gurma hugoo ra,
hargoo ga hun hawsa here hewey ra.
- ¹⁰ Irkoy hunsaroo ga hari tee galaši,
haroo beeneheroo ga cere dii.
- ¹¹ A ga duulawey jeeje nda tayroo,
a ga duulawey kañ ga too nda meli say.
- ¹² Nga no m'i bere-bere nongoo kul here,
hala i ma haya tee kañ nga baa,
maanaa haya kul kañ nga n'a yaamar
adupña ra laboo ga.
- ¹³ A ga hima nda gobu nda a ga laboo kar,
wala mo nga borohennataraa no a g'a cebe i se.
- ¹⁴ Ayuba, hañajer woo se!
Kay ka miile Irkoy teegoy kayfantey ga!
- ¹⁵ N'ga takaa bay kañ nda Irkoy ga duulawey juwal,
nda takaa kañ nda a ga duulaa meloo nerandi?
- ¹⁶ N'ga takaa bay kañ nda duulawey ga kay ngi dogey ra,
bora kañ bayraa ga timme teegoy kayfantey wey?
- ¹⁷ Ni kañ ni bankaarawey ga koron,
ka gar laboo ga tee suk gurma hewoo cire,
¹⁸ ni mma hin ka Irkoy faaba ka duulawey daaru
kañ ga šendi sanda diji kañ mennandi guuru ra wala?
- ¹⁹ Hayaa har ir se kañ ir ga hima k'a har a se,
Ir si yee ka šelañ, kubay ra ir goo.
- ²⁰ Nda ay šelañ, a ga hima ka maar'a wala?
I ga hima ka haya har a se ka alhabar dañ a ra wala?ⁿ
- ²¹ Sohō da ir si dii gaayoo kañ ga nere duulawey duma ga,
amma hew foo bisa k'i tuusu.
- ²² Gaay kañ ga hima wura ga nere ka hun hawsa here.
Irkoy daržaa ga hunburandi!

^m37.7 *hala borey kul ma yadda nga teegoyey ga*, Ebere šenni ra, almaganaa faa ti *hala borey kul ma bay kañ i man'ti kala nga teegoyey*.

ⁿ37.20 *I ga hima ka haya har a se ka alhabar dañ a ra wala?*, Ebere šenni ra, almaganaa faa ti *Nda boro šelañ a se, šikka sii a ga gonandi*.

²³ Ir si hin ka too hala Hini-kul-koyoo do,
nga hinoo ga beeri,
nga šerretaraa nda nga laadirtaraa ga beeri,
a si boro binoo maray.

²⁴ Woo maaganda se adamizey ga hima ka hunbur a,
amma nga, a si lakkalkoyni kul darj assal.»

Abadantaa šelan Ayuba se

- 38** ¹ Abadantaa na Ayuba zaabi hewkuroo gamoo ra ka nee:
² «May no ma hayey kaŋ ay baa y'i tee, tee kubay
ka gar a sii nda hayey wey šennoo ra bayray?
³ Ni gamoo haw sanda wongaari,
ay ga ni hāa, m'ay fahamandi.
⁴ Man ra ni goo waatoo kaŋ ay ga aduŋna daaru?
A har ya ne nda nga bayraa goo ni ra.
⁵ May no ka nga diidaa kayandi?
N'g'a bay wala?
May no ka karfu daŋ a ga k'a neeši?
⁶ Macin ga nga asaasoo gorandi?
May no ka kanjoo tondoo gorandi
⁷ waatoo kaŋ subbaahi handarawey ga kaati nda jaali cere bande,
de Irkoy iz'arey kul ga kaati ka kobi?
⁸ May no ka teekoo daabu nda ganbuyaŋ
waatoo kaŋ a ga hun jaŋoo gundoo ra,
⁹ nda waatoo kaŋ ay na duula tee nga bankaaraa
nda ka duula bibi tik tee a se zaara kaŋ g'a daabu,
¹⁰ nda waatoo kaŋ ay na hirri kayandi a se
ka kufalyaŋ nda ganbuyaŋ daŋ a ga,
¹¹ nda waatoo kaŋ ay nee: «N'ga kaa hala ne, amma n'si bisa a ga,
ne ra ni bolsaa bondawey ga kay?»
¹² Za ni huru aduŋna ra, ni bay ka zaaroo yaamar wala?
Ni bay ka alfazaroo cebe nga dogoo,
¹³ hala a ma duu ka too gandaa kungawey do,
de boro laaley ma kokobandi wala?
¹⁴ Haya kul takaa ga bere
sanda boro kabe-izoo ma tammaasa daŋ labudiinoo ra,
a ga tee sanda boro kaŋ na bankaaray daŋ ka pari.
¹⁵ Boro laaley si duu ngi gaayoo,
kaboo kaŋ i n'a jer ga kayri.
¹⁶ Ni too hala teekoo hundogoo ra?
Ni yaara-yaara teekoo cire?
¹⁷ Buuyanoo hugoo miŋey feerandi ma ne wala?
Ni dii buuyan biyoo hugoo miŋey wala?
¹⁸ N'na gandaa hayyanoo laasaabu wala?
Nda n'ga woo kul bay, a har ya ne.
¹⁹ Man fondaa kaŋ ga koy gaayoo gorodogoo ra?
Man ra kubawey ga goro,
²⁰ hala ma duu ka dii ngi kaydogoo,
de ma faham ngi hugey fondaa se?
²¹ Šikka sii a ra kaŋ n'g'a bay, zama a gar ni hayandi,
ni kaŋ gay n'ga bara!
²² Ni too nongoo kaŋ ra neežoo ga fanji wala?
Ni dii garey fanjidogoo wala?
²³ Ya nka wey daŋ jere ga kankamyan waati se,
tangam nda wongu zaari se.
²⁴ Man fondaa kaŋ nda gaayoo ga fay,
fondaa kaŋ nda dandi hewoo ga say laboo ga.

²⁵ May no ka fondo tee ncirni harey se,
 ka fonda tee meley jinjinjey se,
²⁶ ka ncirni kaṅandi labu ga kaṅ ra adamize sii,
 saaji ra kaṅ ra hundikoyi sii,
²⁷ ka nongu koonay nda nongu kogey haṅandi hari,
 ka subu bagu k'a fattandi?
²⁸ Ncirni goo nda baaba wala?
 May no ma harandaṅ lotey tee?
²⁹ Gunde dumi foo ra galaši hun?
 May no ka beenaa gari baanaa tee?
³⁰ Waatoo woo ra, harey ga kogu ka tee sanda tondi,
 guusey beeneheroogandi i ma cere dii.
³¹ N'ga hin ka konni waati handarawey marga k'i haw cere ga
 wala ka kaydiya waati handarawey fay?
³² N'ga hin ka handarawey fattandi ngi waatoo ga wala?
 N'ga hin ka hawsa handarawey nda ngi izey gongu?
³³ N'ga beenaa ašariyawey bay wala?
 Ni no ma ngi goyoo juwal laboo ga wala?
³⁴ N'ga hin ka ni jindoo jer hala duulawey ra,
 hala i ma ni sufa ncirnoo haroo ra wala?
³⁵ N'ga meley sanba ngi dogoo ra wala?
 I mma nee ma ne: «Ir goo ne»?
³⁶ May no ka lakkal daṅ bine kuneheroogandi ra,
 may no ka fahamay daṅ boro binoo ra?¹
³⁷ May bara nda lakkal ka duulawey kabu,
 ka beenaa hunbarey šiiri ka harey doori,
³⁸ hala labutaasoo ma tee batakara
 de labu gungutey ma denji cere ga?
³⁹ Ni no ma hoogawey dii ganjihayla woyoo se wala?
 Ni no ma heray kaa ganjihayla-izey ga,
⁴⁰ waati kaṅ i ga fom ngi guusoo ra,
 waati kaṅ i goo ngi tugudoo hawsa tafayantaa ra wala?
⁴¹ May no ma gaaru-gaaru noo nga ṅaahayaa,
 waati kaṅ izey ga kaati ka Irkoy cee,
 nongu kul kaṅ here i bere i ga baa ka buu heray?»

¹38.36 *May no ka lakkal daṅ bine kuneheroogandi ra, may no ka fahamay daṅ boro binoo ra?*, Ebere šenni ra, almaganaa faa ti *May no ka lakkal daṅ ciraa kaṅ se i ga nee ibis ra, may no ka fahamay daṅ gorgo ra?* Ngi ciraw hinkaa kul man'ti kala kaydiyaa šintinoo tammaasa Misira borey se.

- 39** ¹ «N'ga waatoo bay kaŋ ra ganjihanciney ga hay wala?
 N'ga jeerey guna waati kaŋ i ga ize tee wala?
² N'ga handey hinnaa bay kaŋ izey g'a tee gundey ra wala?
 N'ga waatoo bay kaŋ ra i ga hay wala?
³ I ga gunguma ka ize hay
 ka hun ngi hayyan kuubey ra.
⁴ Ngi izey ga duu gaabi ka beeri hawsaa ra,
 i ga mooru ngi do, de i si willi kate ngi do koyne.
⁵ May ka ganjifarkaa naŋ a ma koy?
 May ka ganjifarkaa feeri?
⁶ Ay na ganganoo tee nga hugoo,
 ka labu ciiri-ciirantaa tee nga gorodogoo.
⁷ A ga haaru koyraa wurroo ra,
 a si maa gongukaw kaatey.
⁸ A ga tondi hondey dira ka nga ŋaahayaa ceeci,
 subu firzi kul no a g'a ceeci.
⁹ Ganjihaw ga yadda ka goy ma ne wala?
 A ga cijinoo tee ni almaney ŋaa jinaa jere wala?
¹⁰ N'ga ganjihaw haw hala a ma beeri ma ne wala?
 A ga yadda ka beeriguuru cendi ni bande goorey ra wala?
¹¹ N'ga felle a ga, zama a goo nda gaabi beeri wala?
 N'ga ni goyoo naŋ a se wala?
¹² N'ga naanay a kaŋ a ga kate ni taasoo kul
 k'a marga ni taasoo kar ganganoo ra wala?
¹³ Taatagay fatawey ga kobi nda ŋaaliyan,
 a ga hima nda alwaaliya fata hinbirey wala.
¹⁴ Amma taatagay ga nga guurey fur laboo ra k'i naŋ,
 a g'i naŋ i ma koron laboo ra.
¹⁵ A ga dirŋa kaŋ cee ga hin k'i motti,
 ganjihooga tana ga hin k'i taama.
¹⁶ A ga ŧendandi nga izey ga sanda man'ti nga izey no,
 a si hunbur nga fararoo ma tee yaada.
¹⁷ Zama Irkoy n'a jaŋandi lakkal,
 a mana fahamay daŋ nga bagaa ra.
¹⁸ Waati kaŋ a tun ka sar,
 a ga baryoo nda nga kaarukaa haaru.
¹⁹ Ni no ma bari noo gaabi,
 ni no ma jindoo bankaaray nda hinbiri?
²⁰ Ni no ma kate a ma sar sanda ndoo?
 Nga hunsar beeroo ga hunburandi.
²¹ A ga zankam gooroo ra,
 a ga ŋaali nda nga gaaboo.
 A ga nga boŋ warra wongu jinawey jine.
²² A ga hunburay ŋooŋo, binoo si dunbu,
 a si yee takuba se banda.
²³ Nga ga wongu jinawey kaŋ hun tongoo ra ga kara-kara,
 maanaa yaaji nerantaa nda yaaji-izoo.
²⁴ A sar nda gaabi, a ga farroo gon.
 A si hin ka nga boŋ dii hilloo hēenoo ga.
²⁵ Waati kaŋ hilloo ga hēe, a mma nee: «Ir ma koy!»
 A ga kay nongu mooro ra ka maa wongoo hewoo,

wongoo jineborey wurroo nda ngi kuwwaa.

²⁶ Ni lakkaloo no ma kate algabu ga deeši
ka nga fatawey feeri ka koy gurma here wala?

²⁷ Ni yaamaroo ga, dutal ga deeši beene
ka nga tejoo cin nongu jerantey ra wala?

²⁸ Tondey ti nga gorodogoo, ngi ra a ga cijinoo tee,
a ga nga nongu gaabantaa tee tondoo hijoo ra.

²⁹ No din ga a ga nga ŋaahayaa monno,
nongu mooro ra moŋey ga dii a.

³⁰ Nga izey ga kuri haŋ,
nongu kaŋ ra jifa goo, ra a goo.»

40¹ Abadantaa yee koyne ka Ayuba zaabi ka nee:
² «Boraa kaŋ ga kay Abadantaa se,
 a ga yadda ka ŧelaŋ a ga wala?
 Boraa kaŋ ga citi Irkoy bande ma tuuru.»

Ayuba na Abadantaa zaabi

³ Ayuba na Abadantaa zaabi ka nee:
⁴ «Agay man'ti baffoo, cin no ay ga hin k'a har ni jine?
 Ay g'ay kaboo daŋ ay miŋoo ga.
⁵ Ay ŧelaŋ cee foo, ay si zaabi koyne,
 ay ŧelaŋ cee hinka, ay si tonton a ga.»

Cee hinkantoo kaŋ Abadantaa ŧelaŋ Ayuba se

⁶ Abadantaa na Ayuba zaabi hewkuroo gamoo ra ka nee:
⁷ «Ni gamoo haw sanda wongaari,
 ay ga ni hāa, m'ay fahamandi.
⁸ N'ga baa ma nee kaŋ ay ciitoo si henan?
 N'ga baa ma nee kaŋ ay tooŋe, ka ni boŋ noo cimi?
⁹ Ni kaboo ga too Irkoy wanoo,
 ni jindoo ga too jinjinyanoo sanda takaa kaŋ Irkoy wanoo ga ti a wala?
¹⁰ Ay g'a wiri ni ga, ma ni boŋ taalam nda beeray nda darža,
 darža nda jeryan daŋ ni ga sanda darbay!
¹¹ Ni futuroo doori borey ga,
 hundi beerey kul guna m'i yeeti ganda!
¹² Hundi beerey kul guna m'i kaynandi!
 Boro laaley motti dogoo din da.
¹³ M'i kul tugu laboo ra,
 i daabu buuyan hugoo ra!
¹⁴ Nda woo teendi, agay hunday ga albarka tee ma ne,
 zama ni kabe gumaa na ni hallasi!
¹⁵ Adabba kaŋ ga too nbaŋa guna, ay n'a tee sanda ni!
 A ga subu ŋaa sanda haw.
¹⁶ Gaaboo guna kaŋ goo baggaley ra
 nda gaaboo kaŋ goo gundoo hamoo ra.
¹⁷ A ga nga nsunfaa kayandi sanda sedere tuuri,
 nga cee linjeŋ ga žigi-žigi cere ga.
¹⁸ Nga birey ga hima nda alhan tiyoo,
 caraw birey ga hima nda guuruyaŋ.
¹⁹ A bisa Irkoy takarey kul,
 boraa kaŋ n'a tee n'a noo takuba.
²⁰ Nga ŋaahayaa si hun a se kala tondi hondey ra,
 nongoo kaŋ ra adabbawey kul ga hooray.
²¹ A si kani kala tuurey cire,
 i g'a daabu nda isawey kakaarey.
²² Tuurey g'a gum nda ŋi biyoo,
 a ga isa tuurey kaŋ ga hima nda turaariŋaa kuubi k'i bere.
²³ Ba nda haroo boosu ka laala, a si hunbur,
 nda Žurdeŋ isaa na nga boŋ warra miŋoo ra, haya kul si duu a.
²⁴ Boro ga hin k'a dii waati kaŋ moŋey ga hay wala?
 K'a dii nda kumsay, ka niinoo fun?

²⁵ N'ga hin ka hari *dragonoo dii nda delbu wala?

N'ga hin ka deenoo haw nda delbulinji?

²⁶ N'ga hin ka kakaaru daɗ niinoo ra?

N'ga hin ka warkandoo fun nda korbay?

²⁷ A ga wiri ni ga, ma nga taɗ wala?

A ga šenni kaanayaɗ har ma ne wala?

²⁸ A ga amaana tee ni bande

hala m'a dii bajɗa hala abada wala?

²⁹ N'ga hooray a bande sanda ciraw wala?

N'g'a haw ni ize woy soogey se wala?

³⁰ Sorkey kondaa g'a daɗ yooboo ra wala?

I g'a zamna maamalakey game wala?

³¹ N'ga kuuroo hay nda yaaji wala?

N'ga boɗoo hay nda harji wala?

³² Ni kaboo tuku a ga,

n'ga cindi ka hongu tangamoo woo,

de mo n's'a tee koyne!»

- 41**¹ «Hawgay! Nga here haya kul kaŋ n'n'a hongu man'ti kala yaada,
ba nda ni dii a hinne, n'ga kaŋ.
- ² Boro kul sii nda bine k'a tooŋe,
may no ma hin k'ay kakaw?
- ³ May m'ay hâa garaw hala y'a yeeti a se?
Haya kul kaŋ goo beenaa cire man'ti kala agay wane.
- ⁴ Ay si dangay haya kaŋ ti nga kunturoo here,
nda nga sahâa, nda nga gaahamoo booroo.
- ⁵ May ka nga bankaaraa kaa a ga?
May ma huru nga warkandey nda cere game?
- ⁶ May ka hin ka mijoo feeri?
Hijey nda cere game ti hunburay.
- ⁷ Koray gaabante bolsantey
ga hawa cere ga sanda tammaasa bara i ga.
- ⁸ I ga denja-denja cere ga,
ba hew si bisa gamey ra.
- ⁹ I ga hawa cere ga,
i ga cere dii hala nongu kaŋ ra i si fay.
- ¹⁰ Nga tišawyaney ga gaay tee,
nga moŋey ga hima nda alfazaroo gaayoo.
- ¹¹ Nuune deeneyan no ma fatta mijoo ra,
nuuneyan no ma fatta a ra.
- ¹² Dullu no ma fatta niiney ra
sanda kusu kaŋ ga zarga, alforon konna.
- ¹³ Nga meehewoo ga denji bibi diinandi,
nuune ga fatta mijoo ra.
- ¹⁴ Gaabi goo jindoo ra,
hunburay ga jeekar jinoo ra.
- ¹⁵ Nga gaahamoo taabarey goo cere ga,
i ga denji a ga, i si juuti.
- ¹⁶ Binoo ga šendi sanda tondi,
a ga šendi sanda fufutondey ganda wanoo.
- ¹⁷ Nga jine ba hinikoyey ga hunbur,
de i ga jiti, i ga tugu.
- ¹⁸ Ka too a do nda takuba, wala yaaji,
wala harji, wala biraw sii nda alfayda.
- ¹⁹ Guuru ga hima nda a se sanda subu,
alhan ga hima nda a se bundu funba.
- ²⁰ Biraw s'a zurandi,
fizza tondi ga hima a se subu.
- ²¹ Gobu ga hima a se subu,
a mma yaaji hēenoo haaru.
- ²² Ponti mee cuutayan goo a cire
sanda beeri bundu kaŋ goo batakara ra.
- ²³ A ga hari guusaa zargandi sanda kusu,
a ga teekoo bere k'a tee sanda turaari kulba.
- ²⁴ A ga farru kaŋ ra gaay goo naŋ nga dumaa ga,
hari guusaa beeneheroo ga hima nda aru žeenaa hinbiri kaaray.
- ²⁵ Boro kul si tee a se boŋkoyni laboo ga^ŋ,
a nka teendi a masi hunbur haya kul.

²⁶ A ga takahaya beerey kul tenje k'i guna,
ganjihoogawey kul kokoyoo no.»

Ayuba na Irkoy noo cimi

- 42**¹ Ayuba na Abadantaa zaabi ka nee:
² «Ay ga bay kaŋ n'ga hin haya kul,
 miile kul si dere ma ne.
³ Ni nee: «May no ma hayey kaŋ ay baa y'i tee, tee kubay?»
 Nda cimi, ay na hayayaŋ har kaŋ ya na faham i se.
 Ay na hayayaŋ har kaŋ bisa agay,
 ya nka s'i bay.
⁴ Ni nee: «Ay ga wiri ni ga, haŋajer, agay no ma ŧelaj sohō.
 Ay ga ni hāa, m'ay fahamandi.»
⁵ Ay haŋawey maa ŧennoo kaŋ i g'a har ni ga,
 amma sohō, ay money dii ni.
⁶ Woo maaganda se, ay tun a ga,
 ay g'ay boŋ yeeti ganda ka goro labu nda boosu ra.»

Abadantaa na Ayuba willi gomni žeenaa kaŋ ra a cindi

⁷ Waatoo kaŋ Abadantaa na ŧenney wey har Ayuba se ka ben, Abadantaa nee Elifaz, Temaŋ bora se: «Ay futu ni nda ni cere hinkaa ga, zama war mana ŧelaj ay ga nda cimi, sanda takaa kaŋ ay tamoo Ayuba n'a tee.»⁸ Sohō, wa yaaru kobsi iyee nda gaaru boŋ iyee zaa, war ma koy ay tamoo Ayuba do, war ma *sargari kukurante kaa war boŋ se. Ayuba, ay tamoo g'ay ŋaaray war se, nga sabbu se ay si war dii nda war hollokomtaraa, zama war mana ŧelaj ay ga nda cimi sanda takaa kaŋ ay tamoo Ayuba n'a tee.»⁹ Elifaz, Temaŋ bora, nda Bildad, ŧuwa bora, nda Sofar, Naama bora koy. I n'a tee nda takaa kaŋ nda Abadantaa n'a har. Abadantaa na Ayuba ŋaarayroo yakubar.

¹⁰ Waatoo kaŋ Ayuba na Irkoy ŋaaray nga cerey se, Abadantaa n'a willi gomni žeenaa kaŋ ra a cindi. Almanoo kaŋ bay ka cindi a se, Abadantaa n'a noo nga cine hinka ka bisa cee jinaa wanoo.¹¹ Nga armyey kul, nda nga woymey kul, nda borey kul kaŋ gay i g'a bay kaa a do ka ŋaa a bande nga hugoo ra. I na hinneyan cebe a se ka binoo yaynandi bonawey kul ra kaŋ Abadantaa naŋ i ma duu a. Ngi affoo kul n'a noo nzorfu tamma foo nda wura korbay foo.¹² Abadantaa na albarka daŋ Ayuba kokoroo ra ka bisa nga ŧintinoo waati. A duu alman buuna boŋ zenber woy cindi taaci (14.000), nda yoo zenber iddu (6.000), nda haw kobsi hinka-hinka zenber foo (1.000) nda farka woy zenber foo (1.000).¹³ A duu iz'aru iyee nda ize woy hinza.¹⁴ A na ize woy jinaa maapoo daŋ Yemima^o, ihinkantoo a na maapoo daŋ Kesiya^p, ihinzantoo a na maapoo daŋ Keren-Hapuk^r.¹⁵ Gandaa kul ra, woy sii no kaŋ ga boori ka too Ayuba ize woyey. Ngi baabaa na ngi nda ngi armyey kul sawandi nga tuboo ra.

¹⁶ Hayey wey banda ga, Ayuba huna koyne jiiri zangu nda woytaaci (140). A dii nga iz'arey nda nga iz'arey iz'arey hala alwadda taacantoo ga.

¹⁷ Ayuba faati aloomur kuku banda ga.

^o42.14 *Yemima* maanaa ti *tuuzun-ize*.

^p42.14 *Kesiya* maanaa ti *waakondoo kutukurya*.

^r42.14 *Keren-Hapuk* maanaa ti *finu kulba*.